Po konfiskacie nakład drugi.

Należytość pocztową uiszczono gotówką. **Cena numeru 25 groszy.**

Nr. 45. Kraków-Lwów, dnia 6 listopada 1932 r. Rok XX.

Prenumerata wynosi
w Polsce miesięcznie . . 1 zł.
„ kwartalnie . 2·50 zł.
„ półrocznie . . . 5 zł.
„ rocznie . . . . 10 zł.
za granicą rocznie . . . 20 zł.
w Ameryce rocznie . 3 dolary
Nr. pojedynczy 8 cent.)

Wychodzi co niedzielę.

PIAST

Tygodnik polityczny, społeczny, oświatowy, poświęcony sprawom ludu polskiego

ORGAN STRONNICTWA LUDOWEGO.

Konto czekowe:
P. K. O. Kraków Nr. 401.065

Ceny ogłoszeń na stronie ostatniej.
Rękopisów nie zwraca się.
Nie podpisane do kosza.

Wychodzi co niedzielę.

Redakcja i Administracja: Kraków, Mały Rynek L. 4. — Tel. Nr. 11286.

Pod znakiem deficytu budżetowego.

Zwołanie Sejmu.

Sejm został zwołany na plenarne posiedzenie na dzień 3-go listopada. Na porządku dziennym znajduje się pierwsze czytanie preliminarza budżetowego. Budżet będzie obowiązywał na okres od dnia 1-go kwietnia 1933 do dnia 31-go marca 1934 roku. Budżet na ten rok przedłożony Sejmowi do uchwalenia będzie zamknięty **deficytem** i to jak na nasze stosunki **bardzo dużym.**

Preliminarz budżetowy przewiduje dochody państwa **na sumę 2 miljardy 88 miljonów.**

Wydatki przewiduje na **2 miljardy 499 miljonów.**

Deficyt będzie wynosił **kwotę 361 miljonów.** Przynajmniej tyle będzie wynosił na papierze. Powiadamy: na papierze, bo nie wiadomo, czy preliminowane dochody w wysokości przewidzianej w budżecie — wpłyną. Sądząc po dochodach w obecnym roku budżetowym. **należy być raczej innego zdania.**

Jeżeli zatem z dochodów preliminowanych nie da się pokryć deficytu. to trzeba będzie pokryć ten deficyt z innych źródeł.

P. Minister skarbu Zawadzki, w wywiadzie udzielonym rządowemu organowi „Gazecie Polskiej“ oświadczył, że rząd posiada środki na pokrycie deficytu.

Gdzież są te środki? Bezprocentowy kredyt w Banku Polskim jest niemal w całości wykorzystany. Co do rezerw. to te rezerwy są, ale są jak się to mówi „zamrożone“. Ani Bank Gospodarstwa Krajowego. który „pochłonął“ przeszło 800 miljonów zł. pieniędzy z rezerw skarbowych w latach „radosnej twórczości“, a które to pieniądze ulokował w pożyczkach długoterminowych. w przeważnej mierze w przedsiębiorstwach państwowych, ani Bank Rolny, który otrzymał, jak twierdzą, przeszło 300 miljonów zł. w dobrych czasach. nie będą w stanie zwrócić rządowi wiele. a może i nic. Zostanie dziura. której tak łatwo nie da się załatać.

W obecnym roku deficyt budżetowy wyniesie **około 380 miljonów zł.,** na skutek zmniejszonych wpływów podatkowych i z monopoli państwowych. Czy rok przyszły będzie lepszym od roku obecnego? Czy są choćby najmniejsze podstawy do przypuszczeń, że rok przyszły będzie lepszy, że preliminowane dochody wpłyną w takiej wysokości, jak się rząd spodziewa? Jesteśmy zdania, że **rok przyszły będzie znacznie gorszym od roku obecnego.** Nasze twierdzenia opieramy na danych urzędowych na zestawieniach Głównego Urzedu Statystycznego. Cóż te dane wykazują? Oto to, że idziemy coraz niżej po równi pochyłej, że dna kryzysu nie widać mimo różowych zapowiedzi sanacyjnych ekonomistów i prasy prorządowej, że zdążamy w tempie gwałtownym do ograniczania produkcji, a nie rzadko do jej zaniku, że stan na wsi jest tego rodzaju, że niema żadnych podstaw, by nastąpiła zmiana na lepsze w tych warunkach.

Stwierdzić to może każdy bezstronny obserwator. Dane statystyczne stwierdzają, że życie gospodarcze dalej zamiera, że tak zwane „ruchome dno“ opada coraz niżej — a co gorsza, że nie widać podstawy. na której to dno mogłoby się zatrzymać.

Wskaźnik produkcji przemysłowej za jeden tylko miesiąc w stosunku do miesiąca poprzedniego obniżył się o 3%. Dotyczy to w pierwszym rzędzie hut żelaza, kopalń węgla, produkcji naftowej. Statystyka **handlu zagranicznego** za rok 1931 i 1932 wykazuje nie spadek. ale **szalone wprost skoki.**

Stan przywozu i wywozu za **czas styczeń—wrzesień 1932** w porównaniu z temiż **miesiącami 1931 r.** wykazuje **straszny wprost zanik tego handlu.** Oto cyfry:

Przywóz: 1931 r. 1160 milj., 1932 r. 634 milj.
Wywóz: 1931 r. 1446 milj., 1932 r. 793 milj.

Okazuje się. że przywóz w przeciągu roku zmniejszył się **o blisko połowę.** Kurczy się wytwórczość w szalonym wprost tempie. Walą się w gruzy coraz to nowe warsztaty pracy, **zmniejsza się siła podatkowa społeczeństwa.** I dlatego to wszystko, uprawnia nas do twierdzenia. że preliminarz budżetowy. mimo już tak wysokiego deficytu. pozostanie tylko na papierze. jako nierealny.

Tak wygląda gospodarka sanacji w siódmym roku!

Bajeczna kariera p. Arona Muellera.

Przed kilku dniami pojawiła się wiadomość, że **p. Aron Mueller został mianowany prokuratorem Sądu Najwyższego.** Nazwisko p. Arona Muellera zięcia **nadrabina Schorra, nie pojawia się** po raz pierwszy na łamach dzienników. P. Aron Mueller jest tym, który w **Ministerstwie** Sprawiedliwości **redagował szereg głośnych dekretów, jak dekret prasowy, nowelę do dekretu o ustroju adwokatury** i t. d. Jak widać z tego, p. Muellerowi powierzano już funkcje odpowiedzialne. Ostatnia jednak nominacja p. Muellera na stanowisko prokuratora Sądu Najwyższego budzi poważne refleksje. Nowy prokurator Sądu Najwyższego liczy sobie lat 33. przed laty 5-ciu był jeszcze aplikantem sądowym. W pięć lat z aplikanta na prokuratora Sądu Najwyższego, to bądź co bądź bajeczna karjera. zważywszy, że stanowisko prokuratora Sądu Najwyższego odpowiada stanowisku wiceministra.

—oOo—

Tej zimy na Sycylję.

„Wieczór Warszawski“ donosi. że minister spraw wojskowych, p. **Józef Piłsudski** ma udać się jeszcze w tym **roku na Sycylję,** gdzie spędzi miesiące zimowe

—0§0—

Znižone opłaty targowe.

We wszystkich miastach i miasteczkach **powiatów włocławskiego, nieszawskiego i lipnowskiego** zostały obniżone o połowę **opłaty** za wjazd na targi, oraz od świadectw dla zwierząt.

W Mławie obniżono o połowę **opłaty targowe** od bydła i nierogacizny.

Jak widać. solidarne wystąpienia chłopskie nie pozostały bez rezultatu.

Sąd Okręgowy w Krakowie.
Wydział IV karny.
Dnia 22. X. 1932 r.
IV Pr. 175/32.

Sąd okręgowy Wydział IV karny w Krakowie na posiedzeniu niejawnem w dniu dzisiejszym po wysłuchaniu wniosku Prokuratora Sądu okręgowego w Krakowie wydał następujące

postanowienie:

I. Zatwierdza się po myśli §§ 489, 493 austr. proc. karnej zarządzoną i wykonaną przez Starostwo grodzkie w Krakowie dnia 18. X. 1932 konfiskatę czasopisma „Piast“ Nr. 43 z daty 23. X. 1932 z powodu treści:

1) artykułu zamieszczonego na stronie 1 p. t. „Trzy okresy w odrodzonej Polsce“ w ustępie od słów: „i dziwić się tylko“ do słów: „urodzili się“ albowiem treść tego ustępu zawiera znamiona występku z art. 127 K. K.

2) artykułu zamieszczonego na stronie 6 p. t. „Wiadomości z Wadowickiego“ od słów: „w gospodarce powiatowej“ do słów: „co mosty burzyli“ albowiem treść tego ustępu zawiera znamiona występku z art 127 K. K.

II. Zakazuje się dalszego rozszerzania skonfiskowanej treści powyższych artykułów a zakaz ten ma być ogłoszony w przepisanej formie w najbliższym numerze czasopisma „Piast“ i w Dzienniku urzędowym.

III. Cały nakład skonfiskowanego druku ma być zniszczony.

Pilarski w. r. Przewodniczący. Sędzia okręgowy. Kobylarz w. r. Prot.

Sąd Okręgowy w Krakowie.
Wydział IV karny.
Dnia 27. X. 1932 r.
Sygn. IV. Pr. 182/32.

Sąd Okręgowy, Wydział IV karny w Krakowie na posiedzeniu niejawnem w dniu dzisiejszym po wysłuchaniu wniosku Prokuratora Sądu Okręgowego w Krakowie wydał następujące

postanowienie:

I. Zatwierdza się po myśli §§ 489, 493 austr. proc. karnej zarządzona i wykonana przez Starostwo Grodzkie w Krakowie dnia 25. X. 1932 L. B. II. 2368/32 konfiskatę czasopisma „Piast“ Nr. 44 z dnia 30. X. 1932 r. z powodu treści:

1) artykułu zamieszczonego na stronie 1 i 2 p. t. „Polski parlamentaryzm i jego parlamentarzyści“ w ustępie od słów: „jeżeli opozycja“ do słów: „dzieło stworzenia“ albowiem treść tych ustępów zawiera znamiona występku z art. 127 K. K.

2) artykułu zamieszczonego na stronie 2 p. t. zaczynającym się od „Czy wolno“ w całości wraz z tytułem, albowiem treść jego zawiera znamiona występku z art. 154 § 1 K. K.

3) artykułu zamieszczonego na stronie 2 p. t. „Masowe aresztowania ludowców w powiatach Małopolski“ w ustępie od słów: „Niezależna organizacja“ do słów: „wśród ludowców“ albowiem treść tego ustępu zawiera znamiona występku z art. 154 § 1 K. K.

4) artykułu zamieszczonego na stronie 2 p. t. zaczynającym się od słów: „Dlaczego chłopi“ w samym tytule oraz w ustępie od słów: „również nie wiadomo“ do słów: „jak kartele“ albowiem treść tego artykułu zawiera znamiona wyst. z art. 154 § 1 K. K.

5) artykułu zamieszczonego na stronie 5 p. t. „Echa z ziemi strzyżowskiej“ od słów: „ponieważ wszelkie“ do końca ustępu, albowiem treść tego artykułu zawiera znamiona występku z art. 154 § 1 K. K.

II. Zakazuje się dalszego rozszerzania skonfiskowanej treści powyższych artykułów, a zakaz ten ma być ogłoszony w przepisanej formie w najbliższym numerze czasopisma „Piast“ i w Dzienniku urzędowym.

III. Cały nakład skonfiskowanego druku ma być zniszczony.

Pilarski w. r Przewodniczący. Sędzia okręgowy. Kobylarz w. r. Prot.

Strajk chłopski, a kodeks karny.

(Uwagi prawnika).

W związku z akcją strajków targowych aresztowano szereg działaczy ludowych. Zwróciliśmy się do jednego z najlepszych znawców prawa karnego w Warszawie, który był łaskaw nadesłać nam następujące wyjaśnienia. (Przyp. redakcji).

Już w czasie strajku rolników w województwie warszawskiem we wrześniu b. r., ukazały się wiadomości w dziennikach, że organizatorzy tego strajku będą pociągnięci do odpowiedzialności sądowej — a obecnie w związku ze strajkiem rolników, zapowiedzianym na ostatni tydzień października w kilku województwach — prasa ludowa przyniosła wiadomość **o konfiskacie ulotek, wzywających do strajku, oraz o rewizjach i aresztowaniach z powodu rozpowszechniania tychże odezw.**

W pierwszym wypadku (województwo warszawskie) pociągnięcie do odpowiedzialności miało nastąpić na podstawie art. 155 nowego kodeksu karnego, a to z powodu „rozpowszechniania ulotek, wzywających do zorganizowania **masowego przeciwstawienia się legalnemu pobieraniu opłat publicznych"** (chodziło o wymienione w odezwie opłaty wjazdowe i targowe od furmanek chłopskich, przybywających na targi do miast).

Ta podstawa prawna wkraczania władz w akcję strajkową widocznie okazała się niewystarczającą, gdyż obecnie, t. j. z okazji zapowiedzianego na koniec października strajku rolników — jako podstawę prawną konfiskaty ulotek (zresztą identycznych w treści z ulotkami we wrześniu), oraz rewizji i aresztowań przytoczono **art. 171 Kodeksu Karnego.**

Skoro same władze przestały jako na podstawę represyj powoływać się na art. 155 Kod. K., przeto nie będziemy się zajmować szczegółowym wywodem prawnym dla wykazania, że zastosowanie art. 155 K. K. nie miałoby żadnego uzasadnienia. Pokrótce tylko należy stwierdzić, że wedle artykułu tego jest przestępstwem rozpowszechnianie druków, nawołujących do popełniania przestępstwa. **Nie jest jednak nawoływaniem do przestępstwa, ani „przeciwstawianiem się legalnemu pobieraniu opłat publicznych" — wezwanie do chłopów, aby na znak protestu przeciw wygórowanym (a nawet częściowo bezprawnym) opłatom targowym i wjazdowym — wstrzymali się od przyjazdu na targi. Niema bowiem takiego przepisu prawa, któryby nakazywał rolnikom przyjeżdżać na targi.**

Występek z art. 155 K. K. mógłby zachodzić wtedy, gdyby w ulotce wzywano chłopów aby mimo przyjazdu na targi nie płacili opłat targowych i wjazdowych, o ile te oczywiście są legalnie, t. j. zgodnie z ustawą o finansach komunalnych nakładane, co niezawsze zachodzi!

Ponieważ jednak w międzyczasie postanowienie art. 155 K. K. przestało widocznie być aktualnem jako środek karny przeciw strajkowi rolniczemu — przeto nie zatrzymując się nad tym artykułem, zajmiemy się drugim artykułem Kodeksu, wziętym za podstawę represji przeciw odezwom strajkowym, t. j. **art. 171 K. K.**

Otóż na podstawie wyraźnego brzmienia art. 171 K. K., jakoteż na podstawie motywów ustawodawcy (motywy Komisji Kodyfikacyjnej do tegoż artykułu) i komentarzy dotychczasowych wydawców ustawy dla żadnego prawnika nie może być wątpliwem, że **art. 171 K. K. nie może mieć również w danym wypadku żadnego zastosowania.**

W postanowieniu o konfiskacie wspomnianej odezwy — na uzasadnienie zastosowania **art. 171 K. K.** przytoczono że w ulotce tej „celem **oddziałania na cenę przedmiotów pierwszej potrzeby, jak zboże, masło i inne produkty wiejskie, wzywa się chłopów do powstrzymania się od dowozu tych produktów do miast,** co stanowi występek z art. 171 K. K.

Pomijając, że odezwy nie wzywają do wstrzymania się od dowozu produktów do miast wogóle, a tylko przez tydzień i to nie dla dokuczenia miastom — **lecz na znak protestu przeciw pokrzywdzeniu rolnictwa** — należy ze stanowiska prawnego stwierdzić, że skoro niewątpliwem jest, że **wstrzymanie się chłopów od wyjazdu na targi nie jest żadnem** przestępstwem, **nie może niem być także zachęcanie do takiego wstrzymania się.** Nikt dotąd nie zaprzeczał rolnikom prawa do takiego strajku, byłoby to bowiem sprzeczne i z Konstytucją (art. 108) i z ustawami (nowy kodeks karny w art. 223 i 224 zawiera tylko postanowienia przeciw utrudnianiu lub uniemożliwianiu korzystania z urządzeń użyteczności publicznej, dostarczających wody, światła, ciepła, kanalizacji, komunikacji, telegrafu i telefonu). **Byłoby to wyjęciem rolników z pod prawa** — wobec swobodnego i niezaprzeczanego przez nikogo prawa strajku robotników jakoteż zmów fabrykantów i właścicieli kopalń, zamykających fabryki i kopalnie, celem ograniczenia produkcji lub wymuszenia obniżki płac robotniczych (lokauty).

Uzasadnieniem więc zastosowania art. 171 K. K. ma być, że „celem" wzywania rolników do wstrzymania się od dowozu produktów na targi ma być „oddziaływanie na cenę" tychże produktów, będących przedmiotami pierwszej potrzeby.

Do zastosowania jednak art. 171 K. K. nie wystarcza „oddziaływanie na cenę", koniecznem jest, by to oddziaływanie odbywało się przez „publiczne rozpowszechnianie **fałszywych** wiadomości lub też używanie innych środków **podstępnych".**

Wynika to z brzmienia art. 171 K. K. jak i z motywów ustawodawcy (Komisji Kodyfikacyjnej), że do istoty tego przestępstwa koniecznym jest oszukańczy charakter działania, wprowadzanie w błąd, używania podstępu (o którym mówi także art. 118 K. K.). Przepis art. 171 K. K., jak to jest widocznem z motywów Komisji Kodyfikacyjnej — **skierowanym jest przeciw podstępnej, oszukańczej spekulacji, mającej na celu sztuczne śrubowanie lub obniżanie cen dla zdobycia nieprawnych zysków.**

Oczywiście ani w działaniu rolników, wstrzymujących się od wyjazdu na targi, ani w działaniu tych, którzy rolnika do wstrzymywania się od wyjazdów zachęcają — **niema ani rozszerzania fałszywych wiadomości,** ani innego podstępu i dlatego **nie może być mowy o zastosowaniu art. 171 K. K.,** chociażby celem tego wstrzymywania się od wyjazdów na targi była chęć **oddziałania na cenę** produktów.

Jednem słowem **jest to akcja legalna,** legalna conajmniej tak samo, jak legalną jest akcja przemysłowców, tworzących kartele, „celem oddziałania na obieg i cenę" artykułów pierwszej potrzeby, jak węgla, cukru, nafty, obuwia i t. p. **Nie słyszeliśmy zaś dotąd o pociąganiu organizatorów kartelów przemysłowych lub ich członków do odpowiedzialności karnej z art. 171 K. K.,** aczkolwiek sztuczne usunięcie wolnej konkurencji w produkcji i obrocie danych towarów — przez zmowy i kary przewidywane w statutach kartelów — nie są dalekie od podstępnego działania, obliczonego na szkodę szerokich mas konsumentów.

Nie mogą rolnicy, **broniąc się przed wyzyskiem** — traktowani być gorzej niż kartele, **wyzyskujący rolników.**

Ochrona drobnych dzierżawców rolnych przedłużona do 1 października 1938.

Jak wiadomo rozwiązanie poprzedniego Sejmu uniemożliwiło przyjście do skutku uchwalonej — już przez Sejm — a nie rozpatrzonej jeszcze przez Senat — nowej ustawy o ochronie drobnych dzierżawców rolnych. Wedle tej udaremnionej ustawy ochrona miała być przedłużoną na lat sześć i rozszerzoną na liczne rzesze dzierżawców, dotychczas tej ochrony pozbawionych.

Sejm przewidywał przeprowadzenie w międzyczasie ustawy o uwłaszczeniu dzierżawców.

Sejm rozwiązano w pamiętnym **wrześniu 1930 r.,** a ponieważ z dniem 1 października 1930 r. wygasała stara ustawa o ochronie drobnych dzierżawców dekretem **Prezydenta** przedłużono ochronę do 1-go października 1933 r.

„Wybrany" w listopadzie 1930 r. Sejm **po odrzuceniu wniosków posłów ludowych o uwłaszczenie drobnych dzierżawców** — uchwalił ustawę o „wykupie" gruntów przez drobnych dzierżawców, z tem, że podania o wykup mają być wnoszone najdalej do 1 października 1933 r., czyli, że prawo do wykupu trwać ma tylko do tego terminu, a ponieważ, jak wyżej powiedziano, ochronę dzierżawców przedłużono także do 1 października 1933 r., przeto ktoby do tego terminu podania o wykup nie wniósł, tem samem byłby wyrugowanym z posiadania dzierżawionego gruntu.

W swoim czasie omówiliśmy ową ustawę o „wykupie" na łamach „Piasta" — nie będziemy więc powtarzać tego, co o tej ustawie myślimy.

Wówczas już jednak wyraziliśmy przekonanie, że ustawa ta **pozostanie martwą literą wobec nieżyciowych i nie odpowiadających położeniu małych rolników warunków owego „wykupu".** Przewidywaliśmy też, że ustawa ta będzie musiała ulec gruntownej rewizji i oprzeć się na zasadach uwłaszczenia **przez Stronnictwo ludowe przyjętych.**

Musiał do tego przekonania przyjść widocznie i rząd, skoro **dekretem Prezydenta z 21 października 1932 r. Nr. 91 poz. 775 Dz. ust. — przedłużono ochronę drobnych dzierżawców do 1 października 1938 roku.**

Widocznie stwierdzono, że ustawa o „wykupie" z 18 marca 1932 r. nie załatwi sprawy drobnych dzierżawców i dzierżawy te przedłużono o dalszych lat pięć.

Możemy powtórzyć nasze przekonanie, że przyjdzie obecnie czas i na rewizję ustawy „o wykupie" i dzierżawcy drobni przestaną stać pod przymusem „skorzystania" z tej ustawy do października 1933 r. i pod groźą wyrzucenia ich z dzierżawionych gruntów, jeśli w tym terminie z „dobrodziejstw" tej ustawy nie zechcą skorzystać.

Oczywiście wobec przedłużenia ochrony do października 1938 r. — samo przez się ma zastosowanie art. 2 dekretu z 12 września 1930 r., że „wyroki i nakazy sądowe, postanawiające oddanie gruntów (dzierżawionych), choćby były prawomocne, **ulegają wstrzymaniu do terminu ustalonego w art. 1", czyli obecnie do terminu 1 października 1938 r.**

Wobec tego też możemy powtórzyć radę, jaką daliśmy, omawiając ustawę o „wykupie" — **aby drobni dzierżawcy nie spieszyli się z wnoszeniem podań o wykup na podstawie ustawy z 18 marca 1932 r.**

Dr. WŁADYSŁAW KIERNIK.

—oOo—

Pogrom sanacji w pow. pińczowskim.

Przepędzenie posłów z Be-Be.

Zjazd Stronnictwa Ludowego połączony z uroczystością poświęcenia sztandaru w Topoli, oraz zorganizowanie się całego powiatu w Stronnictwie Ludowem wywarły w obozie sanacyjnym przygnębiające wrażenie, a ci, chcąc ratować swoją sytuację widząc stracony grunt uderzyli tłumnie na powiat pińczowski.

Najpierw sanacja sprowadziła obrońcę radziwiłłowskiego p. Sanojcę na wiec do Działoszyc, który miał wydobyć z toni zatopiony sanacyjny okręt z bubkami miejscowemi. Posłannictwo to jednak tak dla miejscowych bubków, jako też p. Sanojcy, okazało się wprost fatalne, gdyż włościanin tutejszy poznał i zrozumiał szkodliwą politykę obozu sanacyjnego dla drobnego rolnictwa. **Chłopi nie dopuścili do głosu obrońcę radziwiłłowskiego.**

Po fatalnej porażce obrońcy radziwiłłowskiego, przyszła druga, lecz już nie porażka, lecz zupełny pogrom **obozu sanacyjnego przez tutejsze włościaństwo.**

Sanacja widząc, iż „tutejszy rodowity" kołomyjanin p. Sanojca już nic więcej do gadania niema na naszym terenie, postanowiła jednym zamachem zniszczyć organizację Stronnictwa Lud. i w tym celu sprowadziła cały zastęp niewolników i pałkarzy sanacyjnych. Albowiem na dzień 23 października br. sanacja wyznaczyła 9 wieców w różnych punktach powiatu, na które przybyli **pałkarze** zostali rozsegregowani i odesłani **furmankami,** autami i kolejką w celu **ratowania** niewydobytego okrętu przez Sanojcę. Lecz jakiż spotkał ich biednych ciężki zawód i rozczarowanie, **kiedy masy chłopskie nigdzie nie dopuściły do głosu,** a nawet teren opuścić musieli. Może ta niepomyślna wyprawa będzie w przyszłości przestrogą dla was p. p. prowodyrzy sanacyjni z Pińczowa. My włościanie, którzy was karmimy mamy już dość waszych obiecanek, a za wasze **dobrodziejstwa,** któreście nam wyświadczyli w przyszłości **postaramy** się wam odpowiednio odwdzięczyć.

Wiedźcie o tem pińczowskie bubki sanacyjne, iż żadna siła nas nie złamie i od Stronnictwa Ludowego nie odstąpimy.

Ludowcy.

—oSo—

NOWI EMERYCI W SĄDOWNICTWIE KRAKOWSKIEM.

Jak się dowiadujemy, otrzymali dekrety emerytalne sędziowie sądów krakowskich: **dr. Sowilski, dr. Wusatowski, dr. Łuczko i dr. Münnich.**

W ubiegłym tygodniu...

Wyjątki z listów do naszej redakcji.

Powiat Nowy Sącz.

W związku z ostatniemi wydarzeniami aresztowani zostali w Nowosądeckiem następujący działacze ludowi:

Z POWIATU NOWOSĄDECKIEGO: **Matusik Piotr** (członek zarządu), **Bandyk** (członek zarządu), **mgr. Janiak** (sekr. zarządu), **Kurowski, Witowski, Bajorski Kazimierz, Nosal, Więcławek, Adamek, Gargas, Zdebski, Jurecki, Tokarczyk, Bednarski, Kossakowski Tomasz, Górski, Szkarłat, Leszczyński, Połomski, Załubski, Smajdor. Wąsowicz** (członek zarządu), **Żmuda, Matusik Jan, Oracz Wojciech, Wojnarowski**, członek Komisji Rewizyjnej, **Józef Szczygieł, Stanisław Zięcina, Edward Janowiec i Wojciech Chronowski.**

* * *

Z B. GRYBOWSKIEGO POW.: **Józef Steinhof**, prezes, **Wojtarowicz Władysław, Jan Kasprzyk.**

* * *

Z POW. LIMANOWSKIEGO: **Dzięło, Wydra Józef.**

Po przesłuchaniu w komisarjacie policyjnym część z aresztowanych zwolniono, a natomiast osadzono w aresztach sądowych p. mgr. Janiaka, p. Bednarskiego, p. Kossakowskiego, p. Wojnarowskiego, p. Żmudę, p. Matusika, p. Steinhofa, p. Dzięłę, p. Wojtarowicza, p. Wydrę, p. Kasprzyka, p. Oracza, p. Szczygła, p. Zięcinę, p. Janowca, p. Chronowskiego i p. Górskiego.

Jak nam donosi nasz korespondent, dalsze aresztowania masowe są w toku.

RUCH TARGOWY w ostatnim tygodniu był w Sączu minimalny. Rolnicy wstrzymali się z wyjazdem na targi.

* * *

Z Pińczowskiego.

Na terenie powiatu pińczowskiego chłopi wstrzymali się w zupełności w ostatnim tygodniu od wyjazdu na targi.

W Kazimierzy Wielkiej w dniu 24 października nie było ani jednej furmanki chłopskiej. W dniu tym odbywał się w Kazimierzy zjazd Związku Ziemian, na który przybyli licznie ziemianie z okolicy.

W Pińczowie w dzień targowy odbył się zjazd księży z dekanatu. Wiadomość w krakowskim brukowcu z dnia 27 października b. r. **jest nieprawdziwa.** Korespondent tego pisma, wszystkie furmanki, wózki i powozy tak ziemian jak również i księży zakwalifikował jako wozy chłopskie.

Władysław Stan...

* * *

Z powiatu Dobromil.

Aresztowano w tutejszym powiecie: **p. Józefa Szwerc** wiceprezesa pow. Zarządu Stronnictwa Ludowego z Pacławia: **p. Kamińskiego Bernarda** z Kalwarji pacławskiej, skarbnika pow. Zarządu Stronnictwa Ludowego, **Suwalda Stanisława** z Dobromila, sekretarza Zarządu pow. Stronnictwa Ludowego, **p. Karola Węcława**, b. naczelnika gminy Posada Nowomiejska, **p. Michała Ginalskiego** z Wołczy Dolnej, **p. Sochę Józefa i p. Sochę Jana** z Kaniowa, **p. Kwolika** z Wołczy Dolnej i **p. Figla** z Grabownicy.

W PONIEDZIAŁEK NA TARGU widziało się tylko kilkanaście fur z powiatu samborskiego i starosamborskiego i kilku chłopów „starościńskich". 75% było mniej wozów, jak w inne targi.

DOROCZNY JARMARK, tak zwany „Pietnie" przypadający na środę w dniu 26-go października zupełnie się nie udał i nie odbył sie.

* * *

Z Dąbrowskiego.

W nocy z dnia 21 na 22 października b. r. przeprowadzono po wsiach na terenie tutejszego powiatu szereg rewizyj.

Przeprowadzono rewizję w sklepie i mieszkaniu p. Marjana Wójtowicza. P. Wójtowicz nie należy do żadnego stronnictwa. Znający stosunki miejscowe twierdzą, że było to spowodowane konkurencją żydowską. Przeprowadzono szereg rewizyj nocnych u ludowców po wsiach. Były również aresztowania ludowców. (O czem już donosiliśmy. — Przyp. Red.).

* * *

Ludność wiejska wykazała dużą solidarność. Targi w miasteczkach świeciły pustkami.

Powiat Łańcut.

Aresztowania i rewizje.

W niedzielę, dnia 23. października rewizje i aresztowania były na porządku dziennym. Przeprowadzono m. in. rewizje w mieszkaniu b. senatora **p. Józefa Jachowicza.** Rewizja nie dała żadnych rezultatów. — Aresztowano w Rakszawie **p. Antoniego Deca**, przewodniczącego Koła S. L., **p. Jana Sęka, p. Jana Mikulickiego. p. Antoniego Figielę, p. Ignacego Skoczylasa.**

Aresztowano w Krzemienicy p. Józefa Muchę, i p. Władysława Klusa.

W Woli Małej p. Stefana Kozakiewicza, sekretarza Zarządu pow. S. L.

Wzburzenie z powodu aresztowań było bardzo duże.

Targ w Łańcucie. — **Ludność wstrzymała się od 80 do 90 procent z wyjazdem do miasta.** J. J.

* * *

Powiat Krosno.

Aresztowania.

W dniu 22. X. b. r. aresztowała **policja p. Jana Zajdla**, prezesa Koła w Głowience, **oraz p. Węgrzynka z Iskrzyni.** Nadmieniam, że p. Węgrzynek do żadnego stronnictwa nie należy. Aresztowanych odstawiono do więzień w Krośnie. Oprócz wymienionych aresztowano cały szereg osób, których nazwiska podamy. — Przeprowadzono szereg rewizyj. Specjalne morały, z których możnaby napisać oryginalny artykuł, musiał wysłuchać p. Stanisław Topolski, sekretarz Koła lud. w Głowience. Przyaresztowanego zwolniono wkrótce.

W dniu targowym w Krośnie w dniu 22 października b. r. ruch był jak najmniejszy. Około 70 procent wsi wstrzymało się od wyjazdu do miasta. **Antoni W.**

* * *

POWIAT PILZNO.

W **Pilźnie** i **Brzostku** w dnie targowe były w tych miastach zupełne pustki.

POWIAT LIMANOWA.

Aresztowania, jakie miały miejsce w tutejszym powiecie miały ten skutek, że chłopskich furmanek nie widziało się w Limanowej ani w dniu targowym, ani w dnie inne. Również nie było spędu bydła.

* * *

POWIAT MIELEC.

Na skutek przeprowadzonych aresztowań, dokonanych w powiecie, udała się delegacja do starostwa. Przed starostwem równocześnie zebrał się olbrzymi tłum ludności, liczący kilka tysięcy osób. Po pewnym czasie spokój przywrócono.

*

Donoszą nam z powiatów: **Ropczyce, Kolbuszowa**, że ruch targowy w ub. tygodniu w miastach w tych powiatach **zamarł zupełnie.** Szereg ciekawych korespondencyj i informacyj, jakie otrzymaliśmy z powiatów: **Tarnów, Brzesko, Bochnia, Jasło, Tarnobrzeg, Sanok, Miechów** nie możemy umieścić ze względu na cenzurę.

W Krakowskiem.

W ubiegły wtorek w Krakowie był ruch na targu minimalny. Wylot ulicy Długiej i Nowy Kleparz, zwykle zabite furmankami — w dniu tym świeciły pustkami. Kto obserwował rogatki: warszawską, mogilską jak i zwierzyniecką, musiał stwierdzić, że dojazd wozów chłopskich do miasta był bardzo nikły. Widziało się natomiast kilkanaście furmanek dworskich.

* * *

W Krakowskiem w dalszym ciągu aresztowano szereg osób. **W Pleszowie** aresztowano w ubiegłym tygodniu **p. Józefa Czekaja, p. Stanisława Gajocha, p. Jana Gajocha, p. Józefa Perlika, p. Stanisława Walczaka** i wiceprezesa Zarządu powiatowego Stronnictwa Ludowego **p. Ludwika Karolczyka. W Wielickiem** aresztowano **p. Jana Wojnarowskiego, p. Andrzeja Wojnarowskiego i p. Franciszka Biedrawę.**

—oSo—

POWIAT PRZEMYŚL.

Aresztowano tu szereg osób.

„Nowy Dziennik" z dnia 27. X. b. r. donosi: „Dziś (24 b. m.) przyjechało do Przemyśla mało furmanek chłopskich".

Gorzej - czy lepiej?

Dwa głosy sanacyjne — dwa przeciwieństwa.

„Mylą się ci. — pisze sanacyjne „Słowo" wileńskie, — którzy śmią głosić, że kryzys gospodarczy jest już na ukończeniu. **Krzyś ten zaledwie teraz się zaczyna** — a myśmy już bezsilni, wycieńczeni, stoimy przed obliczem coraz silniej szalejącego huraganu".

Innego zdania jest były kierownik ministerstwa skarbu p. Matuszewski. Ten pisze w „Gazecie Polskiej", że „przez ciężką, twardą i bezwzględną politykę stałości waluty i zaciskania pasa — doszliśmy do tego, że mamy wyraźne objawy wzrastającej w masach wiary we własne siły".

Gdy porównamy te dwa głosy, widzimy jaka to jedność poglądów na sprawę tak bolesną i ważną jak dzisiejszy kryzys gospodarczy, panuje w obozie sanacyjnym.

—oSo—

Ze składek obywateli urządzili sobie pijatykę.

W dniu 2 października odbyła się **w Makowie** uroczystość strażacka organizowana **przez sanatorów.** Korespondencja o tej „imprezie" **podlanej obficie wódką była zamieszczoną w jednym z poprzednich** numerów „Piasta". W tydzień po tej uroczystości urządzono **poprawiny dla strażaków.** Poprawiny te urządził prezes Be-Be **p. Wicherek** i burmistrz p. Franciszek Skupiński.

Poprawiny urządzono za pieniądze z funduszów, na który składają się składki obywateli, płacone miesięcznie na rzecz Ochotniczych straży pożarnych. **Podjęto z kasy 180 zł. na wódkę i piwo. Kiedy** podpici „zjadacze składek obywatelskich" **wytrąbili 9 litrów wódki i 6 beczek piwa i po opuszczeniu** sali „Soko" **naleźli się w szynku Glatmana,** wszczęli taką [illegible]tnię, że odgłosy jej **dochodziły na** ulicę.

Tak zabaw[illegible] się za pieniądze publiczne makowscy sanatorzy! **Obywatele z Makowa.**

—000—

„Radjo się zepsuło" — zebranie trzeba było rozwiązać.

BIAŁA, obok Makowa. W dniu 23 października br. rozgłoszono w naszej gminie, że w szkole będzie bezpłatne słuchowisko radjowe, że będą nadawane jakieś bardzo ważne wiadomości aż z Warszawy. Kiedy zeszło się około 100 osób, kierownik szkoły oświadczył zebranym, że „radjo się zepsuło", ale to nic, bo za to przybyli panowie do Białej, wygłoszą interesujące referaty. Tymi panami to byli prezes Be-Be na b. powiat makowski p. Józef Wicherek. p. B. Kosiński, dyrektor szkoły z Makowa i p. Karol Mołek, nauczyciel z Makowa.

Po przemówieniu p. Wicherka, zebrana ludność wszczęła wrzawę protestując przeciwko wpisywaniu jej wbrew woli do mającego założyć się Koła B. B. W. R. Na skutek tego zebranie czemprędzej rozwiązano.

Tak to nie udało się z tem „radjem" w Białej. Jest z tego śmiechu w okolicy co niemiara.

St. W.

—oOo—

Rewizje.

—000—

ZWOLNIENIA NA SKUTEK AMNESTJI.

W związku z wejściem w życie dekretu o amnestji zwolniono z więzień warszawskich około 350 osób. Między innymi zwolniony został odpowiedzialny **redaktor „Robotnika" p. Stefanowski,** zasądzony na 6 miesięcy za „obrazę" sędziego Demanta.

W miesiącu Propagandy Prasy Ludowej każdy Ludowiec bierze czynny udział!

Wiadomości ze świata.

Przegląd ostatnich wydarzeń.

Niemcy kręcą światom, co widoczne z każdego ich posunięcia w polityce międzynarodowej, a również z tego, że świat cały pozwala kręcić sobą.

FRANCJA MUSI CZUWAĆ.

Francuski generał **Nollet**, prezes Komisji, która kontrolowała zbrojenia Niemiec, wygłosił odczyt p. t. **„Co widziałem w Niemczech"**. Niemcy z wielkim sprytem i chytrością zbroiły się cały czas, poczawszy od 1919 r. do dnia dzisiejszego. Obecnie pragną za wszelką cenę zwiększyć szeregi swego wojska, t. j. Reichswehry. To też Francja musi czuwać i baczną uwagę zwracać na dążenia Niemiec.

FAŁSZUJĄ STATYSTYKĘ.

Niemiecki „Börsen-Kurrier" podaje wydatki na wojsko różnych państw, obliczając koszta zbrojenia w dolarach. Według nich Francja wydaje rocznie na wojsko 455 milj. dol., Anglja 435 milj. dol., Włochy 258 milj. dol., Stany Zjednoczone 727 milj. dol., a Niemcy najmniej, gdyż tylko 170 milj. dolarów.

Cyfry te jednak są zupełnie fałszywe nietylko dlatego, że żadne państwo nie ujawnia swych wydatków na wojsko, ale dlatego, że Niemcy świadomie fałszują statystykę, by światu całemu przedstawić się jako ofiara.

MUSSOLINI DODAJE NIEMCOM BODŹCA.

W dzień święta faszystów 23 b. m. dyktator Mussolini wypowiedział wielką mowę w Turynie, w której wymieniono błędy Ligi Narodów i przyznaje Niemcom prawo do zbrojeń.

Jeśli Niemcy nie osiągną tego celu, będą zmuszone do wystąpienia z Ligi Narodów, co może spowodować katastrofę. W tym wypadku Niemcy mogą liczyć na pomoc Włoch.

FRANCUSKI PLAN ROZBROJENIA.

Specjalna Komisja Rady Obrony Narodowej w Paryżu uchwaliła zgodnie plan rozbrojenia ogólnego i przedłożyła go Najwyższej Radzie obrony narodowej pod przewodnictwem prezydenta Lebruna.

Pogłoski o konflikcie z gen. Weygandem w tej sprawie polegają na fałszywych informacjach, gdyż w dyskusji zawsze wyłaniają się różnice zdań.

Delegat amerykański Norman Davis wyjechał w tej sprawie do Paryża, poczem wraca do Genewy, gdzie Liga Narodów odnosi się do planu francuskiego przychylnie.

DAVIS MÓWI Z ANGLJĄ.

Dnia 22 b. m. Davis był również w Anglji, gdzie mówił z Mac Donaldem o rozbrojeniu moralnem, o konferencji rozbrojeniowej, o raporcie Lyttona, tyczącym się Mandżurji i o zwołaniu konferencji ekonomicznej.

Davisa uważają za bardzo wpływową osobistość, gdyż po wyborach prezydenta Ameryki ma objąć ważne obowiązki sekretarza stanu w Waszyngtonie.

FRANCJA PRAGNIE ZACIEŚNIĆ SWE STOSUNKI Z HISZPANJĄ.

Francja pragnie zacieśnić swe stosunki z Hiszpanją, gdyż w tym wypadku stanie na silniejszych podstawach wobec Anglji i Niemiec. Paul Boncour popiera we Francji wniosek utworzenia w Hiszpanji armji, a właściwie parku wojskowego dla zbrojeń. Plan ten zaniepokoił Niemcy i Anglję, gdyż w razie ziszczenia się tego dążenia, Francja mogłaby łatwo zamknąć dostęp na morze Śródziemne przez Gibraltar i zbrojenia Niemiec i Anglji w czasie wojny byłyby wielce utrudnione.

WIEDEŃ GROMI ŻYDÓW.

Na uniwersytecie wiedeńskim trwały dwa dni rozruchy. Studenci-Niemcy nie dopuszczali na wykłady żydów. W ostatnich dniach bójki nawet znowu wzmogły się, z powodu czego wykłady zawieszono. Niepokoje trwają nadal.

W NIEMCZECH RÓWNIEŻ POGROMY.

Uzbrojeni Niemcy napadają kawiarnie i inne lokale i bijąc, wypędzają z nich żydów. Pogromy te szerzą się w zastraszający sposób. W Krefeld, Duisburgu, w Wuppertal i wielu innych miejscowościach zdemolowano żydowskie sklepy.

Dzienniki niemieckie piszą, że „czas już, by żydzi przypomnieli sobie, że są szczepem koczującym, wzieli swe tobołki i opuścili Niemcy".

Ubolewać należy nad tem stanem rzeczy i zanikiem kultury u Niemców, gdyż te pogromy sprawią, że żydzi z Niemiec przybędą do Polsk., jak to było w XIV. wieku.

W HISZPANJI ZNOWU PALĄ KOŚCIOŁY.

Tłum, podburzony przez agitatorów pali i niszczy kościoły hiszpańskie, a z nimi cenne zabytki. W miejscowości Marchera zniszczono kościół św. Sebastjana, w którym nagromadzono wiele cennych dzieł sztuki. Kościół spłonął doszczętnie.

Ludność hiszpańska demonstrowała przed merostwem, domagając się ochrony religji katolickiej i kary na podpalaczy. Po Hiszpanji bowiem krąży samochodami szajka agitatorów, która zbiera szumowiny przeciw duchowieństwu.

Hiszpanja podobnie jak Polska przyjęła u siebie gościnnie żydów.

SŁOWACY ŁĄCZĄ SIĘ.

Na zjeździe w **Żylinie** doszło do zgody między stronnictwem ludowem ks. **Hlinki a stronnictwem narodowem** ks. Jurygi. W zjeździe **wzięło udział około 20.000 uczestników, którzy postanowili wspólnie walczyć z agresywnością i zapędami z Pragi czeskiej. Mądry naród, bo jednomyślny.**

W POLSCE.

Po reformie **sądów min. Jędrzejewicz** reformuje uniwersytety i **odbiera im autonomję.** Kultura mniejszości narodowych będzie nietylko rozwijać się swobodnie, ale z wszelkiem uprzywilejowaniem, gdyż Polacy, a zwłaszcza synowie chłopscy nie będą mogli wejść w mury uniwersytetu dla braku możności zapłacenia czesnego.

Znamiennem jest to, że na prawo w Warszawie zapisało się tego roku **50% żydów, a na rolnictwo** o 70% więcej żydów jak przeszłego roku. Idą ku ziemi.

W Warszawie i w Poznaniu demonstrowała młodzież akademicka i wiele młodzieży aresztowano.

RADA OŚWIECENIA.

Natomiast Polska otrzymała nowy urząd. Państwową Radę Oświecenia Publicznego, mianowaną przez Rząd. Wielu ludzi otrzyma dobre djety i za to radzić będzie, jak reformować naukę. **sk.**

W. BREOWICZ.

Huczy wicher...

Huczy wicher ponad wioską
jakąś piosnkę smutną
i rozrzewnia serce troską —
troską przeokrutną...
„W chatach niema nafty, soli,
„okna wsi są ciemne —
„smutno w duszy, serce boli,
„lecz skargi daremne...
Szumią dęby, wierzby, sosny,
przydrożne topole —
wicher w mrok niesie śpiew żałosny
ponad czarne role...
„Dzieci głodne i obdarte
„obraz nędzy tworzą —
„a tu ojciec dostał „kartę" —
„komornikiem grożą...
Huczy wicher i w dal rwie się
w deszczowej nawale
i z prastarych mogił niesie
chłopskie gorzkie żale...
„Przeszedł krwawe wojny piekła
„za kraj swój rodzinny —
„lecz ta krew, co z ran mu ciekła
„dała szczęście innym...
Żal swój huczy wichr przestworzom,
gdzie chłop orze rolę: —
— Hej czy pługi te wyorzą
lepszą życia dolę — — — ?
Krosno, 26 października 1932 r.

Jeżeli czego pragniesz... wstąp do „Strzelca".

„Gazeta Bydgoska" ogłasza ciekawy dokument, a mianowicie **ulotkę Związku Strzeleckiego**, rozrzuconą w wielkiej masie na Pomorzu. Ulotka ta głosiła między innemi:

Cytaty te są dosłowne. Ulotka przezornie nie wymienia firmy, w której była drukowana. Konfiskacie jednak dotychczas nie uległa.

—oOo—

Dobre określenie ideologji.

Sanacyjna „Nowa Ziemia Lubelska" oświadcza: — „kategorycznie musimy przeciwstawić się wkradaniu do B. B. elementów anarchistycznych, bolszewików moralnych i intelektualnych wrogich państwowości polskiej.

To też dziwnem wydaje się, że oficjalne czynniki Bloku nawet celowo podobne elementy przeszczepiają do swoich".

Wydaje się nam, że powyższe dosadne określenia dobrze wyrażają ideologję pewnych elementów w B. B.

Pieron Kantek.

Recepta Bregidy. — Apel do sanatora.

W jednem mojem godaniu, podałem receptę mojej połowicy ślubnej Bregidy, jak i z cego piece sie zamiast babki, wielkanocnego dziadka. Cy z tej recepty sanacyjo skorzysto dowiemy sie jak nam Poniczus pozwoli docekać wielkanocnego Alelujowanio. Zdaje mi sie ale, ze recepta ta została przyjęto, co kapuje, miarkuję z tego, ze rząd sanacyjny przy ugodzie z Francją, obnizył cło od siampańskiego wina, którego kielisek jest konieczny do piecenia wielkanocnego dziadka, tak cekom jesce na dekret co do piecenia przymusowego dziadka a moja Bregida na jaki order, krzyzyk albo merdol. I jo bem sie bardzo uciesył, jakby moja staro za tę recepte na wielkanocnego dziadka dostała alo taki orderek cy merdol, zeby do niego było przywiązano nie ino wstązecka ale i jako tako rocno penksyjka. Co mie ale z powodu tej recepty na wielkanocnego sanacyjnego dziadka z malitretowało to list od jakiegoś sanatora z Wadowic w którem tak mi napisoł:

„Gruboskórny chamie! Jak jeszcze raz nabazgrzesz do „Piasta" takie idjotyczne żarty, to sobie uszyj worek na twoje chamskie gnaty, żebyś je miał do czego pozbierać...'

Były w tem liście jesce inse przezwiska i obiecnice i na końcu takie pozdrowienie, zem od przelęknięcia i od strachu omało nie popuściył w portki, tak zaros poleciołem z tem nogłem interesem do pokrzyw za stodołam, bo wo wychodku, prawie w tem samem casie moja Bregida sie nadymała. Potem ale otuchnałem ze strachu i pomyślołem se ze nie taki djabeł corny jak go malują, co będzie to bedzie. Wielka skoda ze w tem liście ten sanator nie podoł swojego adresu, a moze i podoł inom go nie zobacył od strachu, cego ni mogem sprowdzić, bo listem tem utarłem za przeprosenim mnie i siebie.... eec, dali sie gwizdo.

Ze adresu do tego sanatora z Wadowic ni mom tak mu odpisuje w dzisiejsem mojem godaniu, prosąc pana Redaktora, i pana Kobylorza, zeby ten list puścili do publicnej wiadomości.

Jaśnie przewielebny sanatorze! Za tak grzecny liścik przeserdecnie dziekujęm! Co do worka na moje chamskie kostecki, to go sył nie będę, bo nimom piniedzy ani na płotno ani nici i igłę. Pierse mi są gacie, bez których jus od świętego Jana chodzę. Sanatorem nie bede, choćbyś jaśnie wielebny panie upolił ze mnie popiołu i rozesiałgo po polu. Za tak serdecne pozdrowienia i ja tes serdecniej pozdrawiam jaśnie wielebnego pana sanatora, pozdrawiam przez pomidorów kupę, całuj największego człowieka w Polsce w..... pępek! Unizony sługa Pieron Kantek. **J. z B.**

—§—

Ludowcy! W tym i następnym miesiącu każdy ma zjednać nowego czytelnika „Piasta"!

Sanacyjny „tydzień rolniczy“ czy tydzień obłudy?

Zdecydowana postawa chłopów w obronie przed wyzyskiem i ostateczną ruiną zaniepokoiła panów kartelowych i matadorów sanacyjnych, od „organizacji rolniczych“. **Ruina rolnictwa i nędza wsi, oto dorobek, którym mogą się poszczycić „zunifikowane“, t. j. pod komendę jedynkowego obozu sanacji majowej oddane towarzystwa rolnicze.**

Cudu miała dokonać ta „unifikacja“ — a obecnie po kilku latach swej roboty oglądać musi **ostateczny upadek i konanie rolnictwa.** Jak długo „robota“ panów od unifikacji, polegała na wyrzucaniu najbardziej zasłużonych w dawnych organizacjach rolniczych działaczy ludowych, jak długo szły pokaźne subwencje na utrzymywanie wielkiego aparatu biurokracji, różnych prezesów, instruktorów i inspektorów od rolnictwa, tak długo zdawało się tym panom, że mają w rękach całą wieś.

Ale kiedy z pod zasłony tej „unifikacji“ wyjrzała bezlitośnie nędza rolnika, kiedy chłop stracił wszelką wiarę w pomoc tych opiekunów, którzy swą gospodarką doprowadzili nawet opanowane przez nich organizacje do bankructwa (jak to stało z Małopolskiem Twem Rolniczem) zrozumieli ci panowie, że są nikomu niepotrzebnym balastem.

Bo i cóż mogą poradzić na krzywdę rolnika ci, którzy siedzą w Be-Be razem z wodzami kartelów. Wszak niedawno wódz kartelowy poseł Minkowski z B. B. cisnął im w twarz twarde słowo: „gdy brat (tj. rolnik) tonie, nie żądajcie, by drugi brat (przemysł) szedł mu na pomoc i także utonął. Lepiej, że jeden utonie niż obaj“.

Więc umyślili co innego, wymyślili „Tydzień rolniczy“. Pozwolić się chłopu wygadać, wyżalić, uchwalić ładne rezolucje, to może się uspokoi i przestanie „strajkować“ i pójdzie dalej na pasku jedynkowym.

Od 6—13 listopada ma być to gadanie, ale i to dla „grzecznych“ chłopów, bo „niegrzecznych“ tam nie wpuszczą, albo jeśliby chciał prawdę powiedzieć — to go wyleją, jeszcze coś „dodadzą“.

A cóż to za rezolucje. Jest ich coś 11. Są tam rzeczy, których chłopi i ich posłowie dawno się domagali, i co większość jedynkowa w Sejmie dawno mogła uchwalić. Ale to były rzeczy dobre przed 3 laty, przed 2 jeszcze — ale dziś już nędza wsi, tak daleko zaszła, że tych 11 lekarstw nie pomoże.

Dzisiaj każdy, kto trzeźwo patrzy na upadek rolnictwa, które ginie nietylko z powodu niskich cen produktów rolnych, ale także z powodu lichwiarskich długów, nadmiernych ciężarów podatkowych i wyzysku karteli — widzi i wie o tem, że dzisiaj wieś musi **wielkim głosem domagać się innego ratunku.**

Wstrzymanie wszelkich licytacyj i egzekucyj, odroczeń płatności wszelkich długów, zredukowania długów o połowę i zniżenia procentów na 3 najwyżej 4 procent, rozłożenia długów wszelkich na spłatę 20 lub 30-letnią, zniesienie karteli przemysłowych, zniżenie podatków do poziomu zniżki cen produktów rolnych, oto najważniejsze dziś środki ratunku wsi.

Wszystko inne to mydlenie oczu, to demagogja tem obrzydliwsza, że dokonywana na dogorywającej już prawie wsi.

Dlatego „Tydzień rolniczy“ **będzie jedną więcej szopką sanacyjną, na lep której świadomy dzisiaj chłop nie pójdzie.**

Chłop pójdzie swoją drogą, drogą solidarnej walki o swe prawo do życia, o ukrócenie wyzysku karteli, o zmniejszenie ciężarów, o usunięcie lichwy.

Chłop rozumie już dobrze, że czego sobie sam nie wywalczy, tego mu nikt nie da.

Dawny Kółkowiec.

———oOo———

Obywatele Chłopi! Rolnicy-Ludowcy!

Ciężka i nieustępliwa walka, wytoczona przez nas wyzyskiwaczom kartelowym i obrona przed ostateczną ruiną rolnictwa, przed przygniatającemi nas długami, lichwą i nadmiernemi ciężarami podatkowemi — zaniepokoiła naszych wrogów.

Ostatnie zdarzenia wykazały, że **chłop zjednoczony w biedzie — nie myśli czekać z założonemi rękami na wyzbycie go z ostatków mienia i ojcowizny.**

I oto **klika sanacyjna, w której rej wodzą dyrektorzy kartelów,** widząc, że chłop świadomy przyczyny swej nędzy i jej **sprawców — wyzwolił się z pod kurateli jedynkowych opiekunów** — powzięła chytry plan odwrócenia uwagi Waszej od sprawców nędzy rolnika i **przy pomocy zawojowanych przez B. B. Towarzystw Rolniczych — chce Wam zamydlić oczy, ogłaszając szumnie t. zw. „tydzień rolniczy“, w listopadzie.**

Chcą Was użyć do odegrania nędznej komedji, w której fałsz i obłuda dochodzą do szczytu.

Oto mają urządzić zebrania, na których będzie wolno grzecznie się poskarżyć i wygadać, ale na które wpuszczą tylko „swoich“.

Każą Wam, jakby na szyderstwo, uchwalać „rezolucje“ i żądania, które już od dawna lud stawiał i które panowie od kartelów i większość jedynkowa w Sejmie dawno już mogli przeprowadzić.

Ale nawet te „rezolucje“ to mizerna cząstka tego, czego musi domagać się wieś, jeśli niema zginąć marnie.

Niema tam najważniejszych żądań, bez spełnienia których o przezwyciężeniu kryzysu mowy niema.

Panom tym, tak od karteli, jak i z Towarzystw Rolniczych, których dopiero ostatnie wydarzenia obudziły z błogiego snu sanacyjnego, odpowiedzcie głośno i wyraźnie, że

nie dacie się wciągnąć w pułapkę! Nie dacie się użyć za narzędzie tej nędznej komedji, jaką ma być „tydzień rolniczy“!

W zabawie tej nie bierzcie udziału. Na Wasze konwentykle chłop nie pójdzie.

Będziemy walczyć o lepszą dolę wsi! Będziemy dalej żądać:

1) **wstrzymania wszelkich licytacyj i egzekucyj, oraz odroczenia płatności wszelkich długów chłopskich aż do ukończenia kryzysu;**

2) **obniżenia podatków i wszelkich długów rolnictwa, stosownie do poziomu cen zboża i innych produktów rolnych;**

3) **zamknięcia granicy dla przywozu wszelkich produktów rolnych z zagranicy;**

4) **zniesienia wszelkich karteli;**

5) **zmniejszenia wydatków państwowych na emerytury, fundusze dyspozycyjne, „reprezentacyjne“, samochody i t. p.**

Oto nasze żądania, ale tych żądań panowie urządzający „tydzień rolniczy“ nie stawiają!

Precz z obłudą, precz z komedją sanacyjną!

Niech żyje solidarny chłopski obóz rolniczy!

NACZELNY KOMITET WYKONAWCZY STRONNICTWA LUDOWEGO.

Warszawa, październik 1932 r.

———oOo———

Prof. Bartel o „Europie za lat 50“.

Warszawski „Świat“ przeprowadza obecnie ciekawą ankietę na temat: „Europa za lat 50? Dokąd zdąża nasza kultura i cywilizacja?

Redakcja „Świata“ zwróciła się o odpowiedź na powyższe pytania również do b. premjera prof. Bartla, który w odpowiedzi napisał:

— Dziękując uprzejmie za zaszczyt, który widzę w skierowaniu do mnie tak ciekawych pytań, proszę równocześnie o uwolnienie mnie od obowiązku dania odpowiedzi na nie. Są to pytania, na które może odpowiedzieć jako tako tylko literat. Optymista zdrów i syty — odpowie pogodnie i namaluje obraz w barwach jasnych i ciepłych. Człowiek chory, głodny, pozbawiony możności korzystania z wysokich poborów prezesów rad nadzorczych, dyrektorów banków, koncernów i t. d. może nie widzieć postępu kultury, a Europa za lat 50 może mu się wydać wprost potworna. Sądy w tych sprawach mogą być tak subjektywne i względne, że wartość ich leżeć może tylko lub przeważnie w fakturze odpowiedzi“.

———oOo———

„Wszystko dla partji“.

„Nowa Ziemia Lubelska“ zakończyła ciepłe wezwanie do mieszkańców Lublina o przystąpienie do koła przyjaciół 8 p. p. legjonów, słowami:

„A więc wszyscy do czynu nie zwlekać, lecz działać w myśl dewizy: **Omnia pro partia**“.

Autor wezwania chciał je zapewne zakończyć szumnie zdaniem łacińskiem: „Omnia pro **patria**“ — wszystko dla ojczyzny a wyszło to w druku mniej patrjotycznie i podniośle, a **bardziej w duchu praktycznym..**

Przeniesienie sędziego Brodackiego do Dawidgródka.

Sanacyjne dzienniki doniosły o przeniesieniu sędziego **p. Jana Brodackiego** na stanowisko sędziego grodzkiego do Dawigródka, wyrokiem Sądu dyscyplinarnego wyższego w Warszawie.

Wiadomość ta jest o tyle nieścisła, że **przeniesienie do Dawigródka zarządził minister sprawiedliwości Michałowski** na podstawie **wyroku** Sądu dyscyplinarnego wyższego w Warszawie, który zapadł wśród następujących okoliczności:

———oOo———

Rozruchy robotników w Rudzie Pabjanickiej.

Firma handlowo-przemysłowa „Bracia Horak“ jest właścicielem dwóch fabryk w Łodzi i w Rudzie Pabjanickiej. Dwa tygodnie temu w fabryce w Rudzie wybuchł strajk. Pracodawcy nie zgodzili się na żądania robotników, wobec czego ci przerwali pracę. Właściciele fabryki poradzili sobie w ten sposób, że przysyłali robotników do Rudy po zakończeniu pracy w fabryce w Łodzi. W tym stanie rzeczy robotnicy pracowali po 16 godzin dziennie. Strajkujący na wiadomość o podstępie pracodawców, przyszli pod fabrykę i usiłowali wyważyć bramę. Zajście zlikwidowała policja piesza i konna. Fabrykę unieruchomiono i wystawiono posterunki policyjne. Związki zawodowe złożyły skargę w inspektoracie pracy na właścicieli fabryki.

———oOo———

Zwolennicy „silnej władzy“.

Nasi konserwatyści są — jak głosi **obywatel** ziemski p. Stecki w gazecie „Dzień Polski“ — „**zwolennikami silnej władzy“ czyli według p. Hupki z Niwki — bata.**

Ale przez silną władzę rozumie p. Stecki **ścisłe przestrzeganie ustaw i bezstronne ich stosowanie przez władze** oraz domaganie się od obywateli bezwzględnego szacunku i posłuchu dla ustaw i spełniania wszystkich obowiązków wobec Państwa.

Nie wszystkie jednak urzędy tak, jak należy, pojmują silną władzę, nie wszystkie przestrzegają ściśle ustaw i nie wystrzegają się wszelkich aktów, które zasługują na miano samowoli.

Zarzut ten odnosi konserwatysta sanacyjny głównie do władz podatkowych, które widocznie, zanadto opróżniają jego kieszeń. I to go boli. Nie bolą go jednak inne akta samowoli, stosowane w wielu wypadkach, dobrze zapewne mu znanych.

Krzywda kieszeni to dla p. Steckiego rzecz najważniejsza, i tu **tylko widzi samowolę i błędne pojmowanie „silnej władzy“.**

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

WP. J. Dobosz: Czy naprawdę posiada Pan takie wspaniałe pomysły? Może się Pan podzieli z nami temi pomysłami. — **WP. Andrzej Stosur, Wolkowce, WP. Ignacy Fleszar, Biedaczów, WP. Józef Kaspar, Łęczówka, WP. Zawadziński:** Odpowiedzi listowne wysłaliśmy w dniu 27 października b. r.

WP. Józef Chorąży, Sidzina: Odpowiedź listowną wysłano w dniu 28 października b. r.

Kłamcy.

Prasa sanacyjna pokazała w zeszłym tygodniu jak potrafi kłamać. Panowie z „Dnia Polskiego“, czy „Kurjera Codziennego Krakowskiego“, sądzą, że jeżeli napiszą „Fiasco strajku rolnego“, to już tak musi być. Aż roi się od kłamstw i nieścisłości!

„Dzień Polski“ donosząc o aresztowaniu p. Dr. Putka pisze, że aresztowano tam również jakiegoś **Hukocimskiego, Wyrękę i Cyrka** i że tych wszystkich osadzono w więzieniu w Wadowicach. Panie Hukocimski z powiatu wadowickiego, panie Wyręka, panie Cyrek! jeżeli znajdujecie się w powiecie wadowickim może sprostujecie?

———oOo———

Co okazał „strajk targowy“.

Pod tym tytułem doniósł sanacyjny „Czas:

„Ludowcy małopolscy policzyli się i zbadali sprawność swej organizacji. Pod tym względem zresztą próby nie można nazwać nieudaną“.

———oOo———

Rozwiązanie kartelu węglowego ale na Węgrzech.

Rząd węgierski **rozwiązał kartel węglowy i obniżył ceny węgla na rynku wewnętrznym.** Tak donosi „Czas“.

Widocznie kartel węglowy na Węgrzech nie chciał wpłacić na „fundusz wyrównawczy“ kwoty **20 miljonów i z tego powodu spotkało go rozwiązanie!**

———oOo———

Burzliwy wiec akademicki w Warszawie.

Z końcem października organizacja akademicka **„Bratniej Pomocy“** zwołała wiec, na którym miano omawiać sprawę podwyższenia opłat akademickich. W wiecu wzięło udział przeszło 6.000 akademików. Po uchwaleniu rezolucyj przeciw podwyżce uformował się pochód, który miał się udać przed gmach ministerstwa oświaty. Doszło do starcia z policją. Młodzież przerwała kordony policyjne i poszła dalej na Plac Trzech Krzyży, gdzie przyszło do ponownego starcia. Aresztowano kilkanaście osób. Kilku studentów zostało poturbowanych.

———oOo———

Zawieszenie nieusuwalności sędziów

TRYBUNAŁU ADMINISTRACYJNEGO.

W ostatnim „Dzienniku Ustaw“ ukazało się rozporządzenie **o reorganizacji Najwyższego Trybunału Administracyjnego.** Końcowy przepis rozporządzenia przewiduje **zawieszenie zasady nieusuwalności sędziów Najwyższego Trybunału Administracyjnego na przeciąg dwu miesięcy.**

———oOo———

Jak się przeprowadza egzekucje i rewizje osobiste?

We Włocławku zrewidowano na ulicy pewnego kupca, któremu zabrano książeczkę czekową z czekami podpisanemi przez tego kupca „in blanco“. Pozostawiono mu w kieszeni tylko 3 zł.

Inny wypadek wydarzył się **w Warszawie.** Oto do handlarza ryb p. Z. mającego swój sklep w halach Mirowskich przybył sekwestrator, a zaprosiwszy go do... piwnicy, przeprowadził u niego bardzo szczegółową rewizję, **rozebrawszy p. Z. zupełnie do naga.**

Również w niezwykły sposób dokonano egzekucji u p. Wędlikowskiego **z Nowej Wsi** koło Grudziądza. Oto kiedy p. Wędlikowski przejeżdżał ulicą Groblową w Grudziądzu, podszedł do niego komornik w asyście, zajął p. W. bryczkę, pozostawiając p. Wędlikowskiemu parę koni.

KALENDARZYK.

Listopad.

Dni	Kalendarz rzymsko-katolicki	Słońca Wschód godz.	min.	Zachód godz.	min.
6 N.	25 po Z. Św., Leonarda	7	05	4	22
7 P.	Bł. Antoni Bal.	7	07	4	20
8 W.	Gotfryda	7	09	4	18
9 S.	Teodora m.	7	10	4	17
10 C.	Andrzeja z Aw.	7	12	4	15
11 P.	Marcina b.	7	14	4	13
12 S.	Marcina pap.	7	16	4	12
13 N.	26 po Z. Św., Stanisława	7	18	4	10

Poradnik prawniczy.

Dr J. WITEK, adwokat w Brzesku.

Ustawa o amnestji.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZPLITEJ z dnia 21-go października 1932r. O AMNESTJI Z POWODU WPROWADZENIA Z DNIEM 1 WRZEŚNIA 1932 R. JEDNOLITEGO POLSKIEGO KODEKSU KARNEGO I PRAWA O WYKROCZENIACH.

Z dniem 21-go października 1932 r. została ogłoszona ustawa o amnestji dla przestępców, **którzy dopuścili się przestępstwa przed dniem 1-go września 1932 roku.**

Ustawa ta dotyczy przestępstw, które należą do **orzecznictwa Sądów karnych powszechnych jak i władz administracyjnych.**

Według tej ustawy po myśli art. 3 § 1 puszcza **się w niepamięć i przebacza:**

a) **wszystkie wykroczenia należące zarówno do właściwości władz administracyjnych, jak do sądów,**

b) **przestępstwa skarbowe** z art. 57 i 58 ust. karnej skarbowej, to jest tyczące się uprawy tytoniu, ale z tem zastrzeżeniem, że uprawniona przestrzeń gruntu bez upoważnienia władzy nie przenosi 20 metrów kwadratowych.

Postępowanie w tych sprawach nie będzie wszczynane, a o ile wszczęto takie postępowanie to będzie umorzone.

Według art. 4, § 1 darowuje się niewykonane w całości lub w części kary:

a) **za wykroczenia administracyjne,**

b) **za przestępstwa, za które orzeczono karę grzywny i karę pozbawienia wolności nie powyżej 6 miesięcy, lub jedną z tych kar.**

Darowuje się również związane z zapadłemi już orzeczeniami skutki skazania za przestępstwa, które w rozumieniu obowiązujących w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia przepisów stanowiły wykroczenia.

Kary pozbawienia wolności orzeczone powyżej 6 miesięcy, lecz nie ponad rok łagodzi się o połowę.

Amnestji przewidzianej w powyż wymienionych ustępach nie stosuje się do przestępstw następujących:

a) przestępstw wojskowych — podżegania i pomocy do tych przestępstw, uchylania się od służby wojskowej, jeśli sprawca w tym celu opuścił granicę Państwa, bądź przebywa zagranicą, chyba, że przed upływem 1 miesiąca od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia został ujęty, lub sam stawił się do właściwej władzy do służby wojskowej;

b) fałszowania pieniędzy i papierów kredytowych;

c) przestępstw skarbowych z wyjątkiem przestępstwa o uprawie tytoniu powyż wymienionego;

d) streczenie do nierządu;

e) przestępstw na szkodę Skarbu Państwa lub instytucji poniżej wymienionej, popełnionych przez urzędników Urzędów państwowych, samorządowych, przedsiębiorstw monopolowych, tudzież zakładów fundacji stowarzyszeń i spółek działających z udziałem skarbu Państwa;

f) przestępstw popełnionych przez osoby wydane lub ulegające wydaniu Państwu obcemu na zasadzie układów wzajemnych;

g) przestępstw ujawniających dążenie do rozpowszechniania zasad ustroju komunistycznego, lub do ułatwienia wprowadzenia takiego ustroju w Polsce;

h) naruszenie przepisu o nabywaniu posiadaniu i noszeniu broni i amunicji.

Amnestja nie dotyczy również kar dyscyplinarnych za przewinienie służbowe.

Odnośnie do przestępstw ściganych z oskarżenia prywatnego, na wniosek, z upoważnienia w przedmiocie umożenia i zaniechania postępowania karnego przepisy powyższego rozporządzenia nie stosują się.

Jeżeli jednak za przestępstwo ścigane z oskarżenia prywatnego orzeczono karę pozbawienia wolności lub też grzywny przepisy powyższego rozporządzenia mają zastosowanie.

Rozporządzenie p. Prezydenta Rzeczypospolitej weszło w życie z dniem ogłoszenia, a więc z dniem 26 października 1932 roku.

———oOo———

Wielkie zgromadzenia ludowe

W Opolu (powiat Puławy) odbyło się w dniu 23 października b. r. olbrzymie zgromadzenie ludowe przy udziale **około 10.000 ludności.** Wręczenia sztandaru naszej organizacji chorążemu dokonał **p. prezes Malinowski,** wygłaszając przytem piękne przemówienie. Referat o sytuacji politycznej wygłosił **prezes Witos.** Przewodniczył na zgromadzeniu **p. dr. Czernicki.** Wszystkie rezolucje opozycyjne zostały jednomyślnie wśród entuzjazmu uchwalone. Nastrój wśród zebranych był zdecydowanie wrogi pod adresem sanacji.

* * *

W niedzielę 2 października b. r. w Grabowie gm. Falenty, pow. warszawski odbyło się wielkie zgromadzenie Stronnictwa Ludowego z czterech gmin: Wilanów, Falenty, Jeziorna i Nowo-Iwiczna. Przewodniczył p. St. Kasperlik, członek rady Naczelnej Stronnictwa Ludowego.

Referat o sytuacji politycznej i gospodarczej Polski wygłosił ks. płk. **Panaś,** który w sposób treściwy, lecz dosadny scharakteryzował rządy pomajowe i ich „uczciwą“ gospodarkę. W dyskusji poza tem zabierali głos: poseł **Nosek, Stolarczyk** z Orężnej, **W. Cudny** z Warszawy i przewodniczący zgromadzenia, który wezwał wszystkich zebranych, aby w ciągu najbliższego miesiąca podwoili liczbę członków Stronnictwa Ludowego, oraz liczbę prenumeratorów pism ludowych.

O przebudzeniu chłopów nawet pod Warszawą, okolicy, gdzie nigdy nie było silnej organizacji chłopskiej świadczy fakt wymowny, iż mimo niebywałej nędzy na wsi na powyższem zgromadzeniu **złożyli 217 zł. 50 gr.** na składkę członkowską wydawnictwa i prenumeraty pism i poległych w Jadowie.

Uchwalono szereg rezolucyj, a między innemi **żądano rozwiązania obecnego parlamentu i rozpisania nowych i uczciwych wyborów.**

* * *

W dniu 16 października b. r. w **Sokołowie** odbyło się wielkie zgromadzenie Stronnictwa Ludowego w sali, która nie pomieściła uczestników przybyłych mimo ulewnego deszczu z powiatów: **węgrowskiego, siedleckiego, sokołowskiego,** a nawet **łukowskiego i bielskiego.**

Zgromadzeniu przewodniczył i zagaił je p. dr. **Graliński.** Przemawiali pp.: prezes **Malinowski, prezes Róg** i dr. **Graliński.** Przemówienia przyjmowano entuzjastycznie. Uchwalono dalszą spotęgowaną walkę z dyktaturą, żądanie rozwiązania Sejmu i inne.

* * *

Dnia 16 b. m. w **Garwolinie** odbył się zjazd Stronnictwa Ludowego, na który mimo ulewnego deszczu przybyło **ponad tysiąc** delegatów z powiatu garwolińskiego i sąsiednich. Zgromadzeniu przewodniczył b. poseł Zaleski. W przepełnionej sali domu gimnazjalnego do zebranych przemawiali: prezes N. K. W. **dr. Stanisław Wrona,** poseł **Jan Smoła** i inni, entuzjastycznie witani przez zgromadzonych.

Jednomyślnie przyjęto rezolucję za **rozwiązaniem Sejmu i nowemi uczciwemi wyborami, za walką z kartelami.** Ponadto uchwalono całkowite zaufanie **władzom** Stronnictwa. Wśród wrogich okrzyków pod **adresem** obozu rządzącego Zjazd zakończono.

* * *

W powiecie stopnickim, we wsi **Strażyska** zapowiadany był Zjazd rejonowy Stronnictwa **Ludowego,** z udziałem posła **Araszkiewicza.** Pomimo **wielkiego** deszczu i przeszkód ze strony władz administracyjnych, które na tydzień przed zjazdem ogłaszały, że zgromadzenie się nie odbędzie, bo starostwo nie **pozwoli, przybyło na zjazd około 2 tysiące chłopów. Istotnie starostwo** odbycia zgromadzenia zabroniło, na **skutek** czego poseł Araszkiewicz nie mógł odbyć zebrania.

———ooOoo———

Z organizacji Kół.

STANISZEWSKIE, powiat **Kolbuszowa:** Staraniem **p. Jana Ożoga** z Sokołowa założono u nas Koło **ludowe,** które obejmuje swoją działalnością gminy **Staniszewskie i Zielonki.** Przewodniczącym wybrano **p. Piotra Grochalę.** Uchwalono **nadać Domowi Ludowemu nazwę Domu ludowego imienia Wincentego Witosa.** Hasło rozwiązania Sejmu i Senatu znalazło się również w **rezolucji** uchwalonej jednomyślnie. **Marcin Kusy.**

* * *

W STAMPINEJ (Strzyżowskie) na zgromadzeniu przy udziale ludności miejscowej i okolicznych wsi a to z **Cieszyny, Pstragówki, Huty-Gogolowskiej, Glinika Górnego,** po przemówieniu **p. J. Ruppa** z Markuszowej i **p. Wawrzkowicza** ze Strzyżowa, uchwalono domagać się rozwiązania Sejmu i Senatu. Przewodniczył zgromadzeniu **p. Franciszek Bysiewicz.**

* * *

DELEJÓW, powiat **Stanisławów** na zebraniu organizacyjnem odbytem w połowie września b. r. po referacie **p. Franciszka Grocholskiego** z Marjampola, po dyskusji **p. Wierzbińskiego z Jezupola, p. Wójcika** z Marjampola, **p. Białogłowskiego** z Delejowa założono Koło ludowe. Zebraniu przewodniczył **p. Michał Kaczkowski.**

* * *

W TUMIERZU, powiat **Stanisławów** założono **Koło** ludowe. Tak więc praca organizacyjna Stronnictwa Ludowego rozszerza się stale w powiatach Małopolski Wschodniej, — zataczając coraz szersze kręgi. **Ludność** garnie się chętnie do stronnictwa, a działacze ludowi mają nadzieję, że w niedługim czasie potrafią silnie zorganizować powiat.

Wszystkie Koła Stronnictwa Ludowego współzawodniczą w ilości zjednanych nowych czytelników „PIASTA“

ROZWIĄZANIE OBOZU WIELKIEJ POLSKI W WOJEWÓDZTWIE POZNAŃSKIEM.

Na terenie województwa poznańskiego władze **rozwiązały Obóz Wielkiej Polski.** Jak podaje prasa Stronnictwa Narodowego O. W. P. liczył w chwili rozwiązania około 100.000 członków zrzeszonych w 1.180 placówkach. W liczbie tej były 93 placówki żeńskie.

Po zakazie działalności Obozu Wielkiej Polski w województwach lwowskiem i pomorskiem, przyszła kolej na rozwiązanie tej organizacji w Poznańskiem.

——oOo——

ZASĄDZENIE DWÓCH „STRZELCÓW“ ZA KRADZIEŻ.

W sądzie okręgowym w Toruniu odbyła się w ostatnich czasach rozprawa przeciwko Leonowi Raczkowskiemu i Stanisławowi Kuźnicowowi z Grębocina oskarżonych o kradzież z włamaniem. Oskarżeni, którzy na rozprawie wyznali, że są członkami „Strzelca“ dokonali włamania do domostwa jednego z gospodarzy. Sąd w wyniku rozprawy uznał winę za udowodnioną i skazał ich po 4 miesiące więzienia.

——oOo——

EGZEKUCJE PODATKOWE W NOCY I W DNI ŚWIĄTECZNE.

Nowoogłoszony dekret o **postępowaniu egzekucyjnem** wprowadza m. in. możność dokonywania egzekucyj także **w porze nocnej, oraz w dni świąteczne,** wymagając jednak w tych wypadkach zgody sądu.

Jest to inowacja, której niema bodajże w żadnym innym cywilizowanym kraju.

——§——

O 831 STUDENTÓW MNIEJ ZAPISAŁO SIĘ NA UNIW. JAG. ANIŻELI W UB. ROKU SZKOLNYM.

Wpisy na Uniwersytecie Jagiellońskim są już ukończone. Wedle prowizorycznego obliczenia ilość słuchaczów i słuchaczek na wszystkich fakultetach znacznie spadła. Zapisało się na wszytkie wydziały **łącznie 5.144 osób.** W porównaniu z ub. rokiem szkolnym **spadła frekwencja o 831 studjujących.** W ub. roku bowiem uczęszczało na Uniw. Jagiell. 5.975 osób.

——o§o——

ECHA WYBORÓW BRZESKICH.

Minister sprawiedliwości zamianował b. wiceprezesa sądu okręgowego w Krakowie **dra Antoniego Matakiewicza notarjuszem** w Nowym Sączu.

——oOo——

KOMEDJA ZE SPADKIEM BEZROBOCIA.

Wedle danych państwowych urzędów pośrednictwa pracy, liczono z dniem 22 b. m. 145.968 zarejestrowanych bezrobotnych, o 100 mniej niż w poprzednim tygodniu. Na Górnym Śląsku bezrobotnych jest 68.326.

——o§o——

GDZIE SIĘ PODZIAŁO W POLSCE OKOŁO ĆWIERĆ MILJONA LUDZI?

„Wieczór Warszawski“ przeprowadził obliczenie oparte na danych głównego urzędu statystycznego, **dotyczące bezrobocia i stanu zatrudnienia.** Na podstawie danych głównego urzędu statystycznego **od stycznia do sierpnia b. r. włącznie podziało się gdzieś 243 tysiące ludzi, których niema ani wśród bezrobotnych, ani wśród zatrudnionych.** Ta statystyka — dodaje gazeta — może spowodować **całkowite wyludnienie** Polski

——000——

SMUTNE WYNIKI.

W jednem z prorządowych pism łódzkich znajdujemy sprawozdanie z posiedzenia sejmiku łódzkiego, **w którem czytamy:**

„Starosta podkreślał, że o ile dawniej przywłaszczenia pieniędzy przez sołtysów i wójtów były rzadkie, to obecnie przejawiają się one wprost masowo. Jest to wynikiem zaniku sumienia obywatelskiego i obniżenia poziomu moralności na wsi“.

Jest to jeden z licznych objawów wyników, jakie dała „sanacja moralna“ w interpretacji obozu pomajowego.

——o§o——

6-LETNI CHŁOPIEC ZASTRZELIŁ 2-LETNIĄ SIOSTRZYCZKĘ.

Straszny wypadek wydarzył się **w Rzeszowie** w domu posterunkowego Żukowskiego. 6-letni synek posterunkowego dostał do ręki pozostawiony przez ojca pistolet automatyczny i bawiąc się nim, spowodował wystrzał. **Kula trafiła 21-miesięczną siostrzyczkę, która została zabita.** Władze przełożone pociągnęły do odpowiedzialności karnej posterunkowego Żukowskiego za lekkomyślne pozostawienie broni palnej bez odpowiedniego zabezpieczenia.

——o§o——

PIERWSZE WIADOMOŚCI O PRZEBIEGU STRAJKU.

Urzędowa Polska Agencja Telegraficzna doniosła, że koło Kłobucka w pow. częstochowskim pobity został chłop, który mimo zapowiedzianego strajku jechał na targ.

Dział gospodarczy.

Co należy wiedzieć o pasorzytach zwierzęcych i jak je tępić?

Pasożytami skórnymi nazywamy owady różnych rodzajów, jak również niektóre roztocze, które chwilowo lub stale przebywają na skórze zwierzęcia i żyją na jego koszt. **Są to pasożyty zewnętrzne** w odróżnieniu od pasożytów **wewnętrznych** żyjących w wewnętrznych narządach zwierzęcia. Do pasożytów zewnętrznych czyli skórnych, którymi się teraz zajmiemy, należą **wszy, pchły, wszoły, sierściojady kleszcze** i t. d., zaś do wewnętrznych **tasiemce, glisty włośnie, motylica wątrobowa i t. d.** Znaczenie tych pasożytów dla zwierzęcia żywiącego ich, czyli gospodarza zależy i od rodzaju liczby danych pasożytów a nadto od wieku i stanu odżywienia zwierzęcia. Pasożyty znajdujące się w małej ilości u żywiciela nie wpływają tak szkodliwie na stan jego zdrowia i odżywienia jak wówczas kiedy pojawiają się masowo.

Zapytajmy w jaki sposób szkodzą one zdrowiu zwierzęcia i dlaczego należy je tępić. Wywołują one chorobę w ten sposób, że niepokoją żywicieli ukłuciami swych specjalnie urządzonych pyszczków, czerpiąc z podłoża na którem przebywają pożywienie potrzebne do ich życia i rozwoju w formie krwi, naskórka i t. d. Kłując skórę gospodarza, wędrując z miejsca na miejsce, wywołują objawy swędzenia, drapania tak, że zwierzętom znurzonym ciężką nieraz pracą nie pozwalają spokojnie odpocząć. — Nadto są one szkodliwe i dlatego, że wydzielają pewne trucizny — źle działające na zdrowie zwierząt. Będąc masowo i żywiąc się krwią gospodarza **powodują upadek jego sił, oraz doprowadzają organizm, zwierzęcia do wycieńczenia, wychudzenia, charłactwa i niedokrwności.**

Zwierzę niepokojone przez pasożyty traci na użytkości np. robocze — **na produkcji pracy,** mleczne **na wydajności mleka** i t. d. Niektóre **pasożyty są przenośnikami chorób** — np. wszy u ludzi przenoszą zarazki tyfusu plamistego — kleszcze przenoszą u bydła chorobę zwaną krwawym moczem, muchy zarazek **wąglika** — **świerzbowce są przyczyną** chorób świerzbu i t. d. Zwierzę **trapione** kłuciem i wędrówka pasożytów, ociera się o różne przedmioty — przez co wytwarzają się zmiany chorobowe skóry. — jak guzki, strupy, włos **wypada.** Niektóre pasożyty składają jajka zwane gnidami — które przylepiają silnie do włosa. Gnidy te, są bardzo odporne na wpływy zewnętrzne. — **Właściwością tych pasożytów jest to,** że rozmnażają się ogromnie szybko.

Podatny grunt dla ich rozwoju stanowią **zwierzęta źle odżywiane, wychudzone, utrzymane brudno i niechlujnie.** Szczegółowy opis pomijamy, — albowiem każdemu gospodarzowi wygląd tych pasożytów jest znany

A teraz najważniejsze pytanie — jak je **tępić — jakiemi środkami?** — Ważniejszą rzeczą w medycynie od leczenia samej choroby, jest unikanie czyli zapobieganie jej. A więc i w tym wypadku należy przedewszystkiem usunąć przyczyny usposabiające t. j. **utrzymać zwierzę w takiej czystości, by pasożytom skórnym nie ułatwiać przystępu do niego.** Zwierzęta należy od czasu do czasu kąpać, myć letnią wodą i mydłem, czesać codziennie, czyścić szczotką, zgrzebłem czyli skórę odpowiednio pielęgnować, dalej zmieniać często podściółkę — stajnie i chlewy choć raz do roku bielić i t. d.

O ile jednak choroba ta już wystąpiła, w takim razie zwierzęta nawiedzone wszami, pchłami, wszołami i t. d. należy poddać **ostrzyżeniu** — zwłaszcza w tych miejscach gdzie włos jest długi i pasożyty z przyjemnością się gnieżdżą, jak grzywa, nasada ogona i t. d. skąpać względnie zmyć letnią wodą, czy ługiem sodowym i mydłem, przy sprzyjającej pogodzie i odpowiedniej ciepłocie stajni a następnie skoro wyschną zmyć. 1 — 5 procent odwarem zwykłego tytoniu do fajki t. j. daje się 1 — 5 dkg. tytoniu na litr wody i gotuje się przez pół godziny, a nadto celem zniszczenia gniazd dodaje się 1 — 2 łyżki stołowe octu na litr, albo z 1 — 3 proc. roztworem lyzolu, kreoliny, bacilotu — t. zn. daje się 1—3 łyżki stołowe na litr wody; co 3 dni zmywanie się powtarza tak długo, aż nie zniszczy się i jajek czyli gnid tych pasorzytów.

Zwykle 2—3-krotne zmycie wystarcza do osiągnięcia celu. Wreszcie można również **stosować** zmywanie: a) roztworem wątroby siarczanej **10 na 200** wody przegotowanej, a jeszcze lepiej destylowanej lub b) roztworem kreoliny, octu **35 a wody destylowanej 100 części,** albo weź c) **benzyny 10 części, mydła** potasowego **25** części i spirytusu denaturowanego **100** części; d) oleju skalnego, czyli **ropy naftowej 10 na 100** części oleju rzepakowego, albo e) weź **korzenia ciemiężycy sproszkowanego 10,— a nasienia Sabadili i Staf**isagrii **po 25 części,** zmieszaj i proszkiem tym posypuj pierze drobiu względnie skórę innych zwierząt co 3 dni. **Środków** leczniczych mamy zatem bardzo wiele.

Równocześnie z ostatniem zmywaniem **należy** przeprowadzić **gruntowną dezynfekcję stajen względnie stanowisk,** — o ile chodzi o drób — kurników, oraz uprzęży, koców w znany **sposób,** zaś gniazda drobiu dotkniętego pasorzytami spalić itd.

——oOo——

Maksymalna stopa procentowa.

W jednym z ostatnich Dzienników Ustaw, ukazało się **rozporządzenie ministra skarbu w sprawie określenia najwyższych, dozwolonych korzyści majątkowych** w pieniężnych stosunkach kredytowych.

Rozporządzenie to określa, że nie wolno wymawiać sobie i pobierać w gotówce lub innych wartościach w formie procentu lub w jakiejkolwiek innej formie korzyści majątkowych, **przewyższających 12 proc. w stosunku rocznym.**

Rozporządzenie przewiduje, że umowy, zawarte przed dniem wejścia w życie tego rozporządzenia, **w których wymówione a dotychczas dozwolone korzyści majątkowe ponad normę 12 proc. nie zostały pobrane** przed tym terminem, ulegają **wykonaniu w ten sposób,** że korzyści te mogą być **pobrane** w umówionej wysokości za czas do **najbliższego** terminu ich płatności. **Termin ten nie może przekraczać daty 31 grudnia 1932 roku.**

Jeżeli termin płatności korzyści majątkowych nie został ustalony, przewidziana w tem **rozporządzeniu stopa procentowa, będzie stosowana od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia.**

——oOo——

Ceny zboża w kraju i zagranicą.

Przeciętne tygodniowe ceny czterech głównych **zbóż w okresie od 17 do 23 października 1932 r. według obliczenia biura giełdy Zbożowo-Towarowej** w Warszawie. Ceny rozumieją się za 100 kg. w złotych.

RYNKI KRAJOWE:

	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies
Warszawa	27.08	16.67½	17.50	17.22
Gdańsk	25.35	16.87	17.26	15.66
Kraków	26.95	18.56	22.00	16.41½
Lublin	25.80	17.22	17.00	17.06
Poznań	24.25	15.40	18.00	15.08½
Lwów	25.50	17.18	17.75	17.27½

RYNKI ZAGRANICZNE:

	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies
Berlin	42.04	33.04	38.06	28.90
Hamburg	19.26	14.32	13.82	14.69
Praga	39.87	28.25	23.29	20.99
Brno Mor.	40.00	25.61	21.65	18.87
Wiedeń	44.44	30.12	32.50	24.33
Liverpool	19.70	—	—	19.65
Chicago	16.02	11.21	11.66	9.79
Buenos Aires	24.70	—	—	19.48

——o§o——

Nowy dekret o Izbach Rolniczych.

W dniu 17 b. m. Rada Ministrów **uchwaliła projekt** rozporządzenia o Izbach Rolniczych, który **ma** być nowelizacją dekretu z roku 1928. Nowe rozporządzenie przyznaje Izbom Rolniczym 8 procent łącznych wpływów skarbu państwa i samorządów z podatku gruntowego. W kołach fachowych **obliczają** że udział ten da w każdem województwie około 400 tysięcy złotych rocznie na utrzymanie Izb Rolniczych. Dekret zawiera postanowienie, że jedna Izba Rolnicza objąć może swą działalnością więcej, niż jedno województwo. **Nowe Izby Rolnicze mają być tworzone od 1 kwietnia 1933 r.**

——oOo——

Rozmaitości.

TYFUS W POLSCE.

Według raportu „Państwowego Urzędu Zdrowia" jeden tylko tydzień w pierwszej połowie października br. wykazał w całym kraju 900 **wypadków tyfusu brzusznego.** Była to największa liczba, która następnie z powodu chłodów zmniejszyła się.

* * *

NIEZWYKŁY POWÓD SAMOBÓJSTWA.

Przemysłowiec warszawski Maurycy Kroczyński był zaasekurowany w jednem Towarzystwie na 100 tysięcy złotych.

Znalazłszy się w kłopotliwem położeniu materjalnem, udał się do Towarzystwa prosząc o posadę, przyczem zagroził, że gdy jej nie otrzyma, odbierze sobie życie.

Powiedziano mu, że na razie nic mu poradzić nie mogą, bo posad brak. Nazajutrz Kroczyński popełnił samobójstwo — a Towarzystwo musi teraz jego rodzinie wypłacić 100 tysięcy złotych.

* * *

ZNACZKI STEMPLOWE I BLANKIETY WEKSLOWE NA POCZCIE.

Od 1-go października br. weszła w życie instrukcja pocztowa, na mocy której wszystkie urzędy pocztowe (i agencje) mają sprzedawać znaczki stemplowe (stemple) i blankiety wekslowe.

* * *

NAJWIĘKSZA SZKOŁA POWSZECHNA W POLSCE.

W Tarnowskich Górach, na Górnym Śląsku, zbudowało miasto przy pomocy zasiłków śląskiego urzędu wojewódzkiego, największą powszechną szkołę w Polsce.

Gmach ten zawiera 30 sal do nauki oraz wiele najnowszych urządzeń szkolnych. Rada miejska uchwaliła nazwać nowowybudowaną szkołę: „Katolicka Szkoła Powszechną imienia Królowej Jadwigi".

* * *

DŁUGIE ŻYCIE.

W Łodzi zmarł w ubiegłym miesiącu ś. p. Aleksander Chmielewski, przeżywszy 106 lat. Ś. p. Chmielewski pamiętał jeszcze powstanie listopadowe w roku 1831, które przeżył jako 5-cio letni chłopiec.

PIERWSZY ŚNIEG.

W Wilnie spadł pierwszy śnieg 20 października br., który jednak nie długo się utrzymał wskutek deszczu, jaki spadł w parę godzin później.

* * *

ZJAZD OCIEMNIAŁYCH ŻOŁNIERZY.

We Lwowie odbył się w niedzielę 23 października b. r. zjazd ociemniałych żołnierzy z wojny światowej. W zjeździe wzięło udział około 300 ociemniałych kalek.

Gdy po nabożeństwie uformował się pochód pod pomnik Mickiewicza, a stąd do Teatru Wielkiego, gdzie się odbywały narady, widok tych ociemniałych kalek prowadzonych przez żony lub dzieci, wywołał w tłumie publiczności wielkie wzruszenie. Wiele kobiet nie mogło się wstrzymać od łez.

* * *

DRUGA WIOSNA.

Przy końcu października br. przyniesiono do redakcji gnieźnieńskiego „Lecha" kiść bzu, który zakwitł w tym roku po raz drugi — a w dniu 18 października przyniesiono gałązkę z malinami, które obrodziły ponownie w jednym z ogrodów w Gnieźnie.

* * *

DO CZEGO PROWADZI WÓDKA!

Józef Michalak, wieśniak ze wsi Socha, niedaleko Kalisza, zjawił się 23 października w komisarjacie policji państwowej w Kaliszu i zeznał, że uderzeniem kamienia w głowę zabił swego teścia Doletę.

Od tego uderzenia pękła czaszka Dolety, a ten ze słowami: „Coś ty ze mną zrobił", upadł na ziemię i skonał. Morderca, przebywający obecnie w areszcie, zeznał, że uczynił to pod wpływem zamroczenia umysłowego spowodowanego alkoholem i ciężko swego czynu żałuje.

Nie pierwsza to i nie ostatnia zbrodnia, jakiej sprawcą bywa wódka! Ona to już tysiące ludzi wprowadziła do kryminału i powiesiła na szubienicy.

Więc precz z wódką! Niechaj nikogo jej obecne potanienie nie neci! Szczęśliwa każda wieś, która uchwala wypędzenie ze swych granic wódki!

BARDZO STARE GROBY.

Na pewnym cmentarzu pod Radomiem wykryto grób liczący kilka tysięcy lat, jak orzekają znawcy starożytnych rzeczy.

W grobie znaleziono 4 urny popielnicze zawierające spalone kości, a między niemi wyroby żelazne.

Równocześnie w osadzie Folsung, na Pomorzu pod Toruniem, odkopano 10 grobów starożytnych. W jednych znaleziono urny z popiołami i inne narzędzia z gliny palone w ogniu, a w drugich szkielety ludzkie, w pozycji na wznak. Te groby pochodzą z drugiego wieku po narodzeniu Chrystusa Pana.

Pokazuje się, że u dawnych mieszkańców ziem polskich, dwojaki był sposób grzebania zmarłych, jednych zmarłych spalano, drugich grzebano bez palenia ich ciał.

* * *

DUCHOWIEŃSTWO ANGIELSKIE — A POKÓJ.

Deputacja anglikańskiego (protestanckiego) duchowieństwa przyjęta została w dniu 20 października b. r. przez premjera Mac Donalda i wyraziła swe ubolewanie nad powolnym postępem prac rozbrojeniowych konferencji genewskiej.

Równocześnie delegacja wręczyła premjerowi memorjał domagający się od rządu angielskiego wszczęcia energicznej akcji w kierunku przyśpieszenia rozbrojenia.

* * *

NAJWYŻSZY DOM W EUROPIE.

W Brukseli (stolicy Belgji) przystąpiono do budowy 35 piętrowego domu, pierwszego w Europie drapacza chmur.

* * *

MANIFESTACJA MONARCHISTYCZNA W NIEMCZECH.

Z okazji ślubu szwedzkiego księcia Gustawa Adolfa z Sybillą niemiecką księżniczką z domu Koburskiego, odbyły się w Koburgu wielkie manifestacje monarchistyczne.

W uroczystościach brało udział wojsko rządowe, tak zwana „Reichswehra", która w chwili ślubu oddała 21 strzałów i wystawiła kompanię honorową.

Młoda para, a także inni książęta, zwłaszcza były król bułgarski i były bawarski następca tronu Ruprecht, obrzuceni zostali kwiatami! Wszystkim uczestnikom uroczystości, a samych książąt krwi było 80, zgotowała ludność gorącą owację. Znak to, że Niemcy tęsknią do monarchji.

——oOo——

Nowość! Poleca **Nowość!**

SZTUKI TEATRALNE!

KSIĘGARNIA

„Wiedza i Sztuka"

Kraków, ul. Gołębia L. 10P.

zawiadamia P. T. Publiczność, zajmującą się teatrami amatorskiemi, że jej nakładem wyszły z druku oddawna pożądane sztuki teatralne popularnych autorów:

K. Krumłowski: **„Wolne Miasto"** Sztuka historyczno-ludowa, bogato ilustrowana z r. 1846. Wypędzenie Austrjaków z Krakowa, zawiera Rewolucję Krakowską z Edwardem Dembowskim na czele. Piękna książka nadaje się do wszystkich bibljotek. Cena zł. 6.

— **„Dziewczyna w perkaliku"** (Bosa królewna) wodewil w 4 aktach z ilustracjami scen, ze śpiewami, kupletami i muzyką St. Ekiera. Cena zł. 5·—.

— **„Białe Fartuszki"** wodewil w 4 akt. z tańcami i muzyką St. Ekiera. Cena zł. 2·—.

— **„Śluby Rybackie"** wodewil w 4 akt. z muzyką Zdzisł. Górzyńskiego. Cena zł. 2.—.

— **„Królowa Przedmieścia"** wodewil w 5 aktach z tańcami i muzyką. Cena zł. 2.—.

— **„Przewodnik Tatrzański"** wodewil w 4 aktach z muzyką Jana Tesarzika. Cena zł. 2.—.

— **Zbiór Komedyjek** (6) razem. Cena zł. —.80.

K. Majeranowski: **„Obywatelka z Krowodrzy"** wodewil ze śpiewami, kupletami i tańcami w 4 aktach z muzyką J. Maleczka. Cena zł. 4.—

— **„Maciy Kleparskie"** wodewil ze śpiewami, kupletami i tańcami z weselem krakowskiem w 4 akt z muzyką Swierzyńskiego. Cena zł. 4.

— **„Zmory"** sztuka ludowa ze śpiewami, kupletami i tańcami w 4 aktach z muzyką K. Emskiego. Cena zł. 4,—.

— **„Gdzie djabeł nie może"** czyli „Nasze sługi", wodewil ze śpiewami, kupletami i tańcami osnuty na tle życia kolejarzy w 5 akt. z muzyką St. Ekiera. Cena zł. 4.—

Powyższe sztuki (śpiewy i kuplety) są zaopatrzone nutami na jeden głos ze słowami i kompletna muzyką na fortepian. — Opłata wysyłki za zaliczkowej zł. 1.60. Po otrzymaniu z góry gotówki koszty wysyłki 60 gr. 53 (-)

Drzwi, okna, futryny używane w dobrym stanie

sprzeda tanio Dom Ludowy „Wisła" — Kraków, Radziwiłłowska 23. 58(-)

Unieważniam zgubiona książkę wojskową na nazwisko Madeja Wawrzyniec Oświęcim wystawiona przez P. K. U. Wadowice. 61 (-)

NERWOL

Chemika dr. Franzosa jedyny radykalny i wypróbowany środek (nacieranie) przeciw

REUMATYZMOWI

kluciu z powodu przeziębienia, postrzałowi, ischiasowi i tp. Wszędzie do nabycia. Wyrób i główna sprzedaż

APTEKA MIKOLASCHA

Lwów, Kopernika 1.

60 (—)

Ignacy CYPRES,

Kraków, ul. Szewska. L. 13 P.

wysyła: Mandoliny włoskie po 19 do 30 zł. Skrzypce szkolne ze smyczkiem 19 zł. Harmonje 1-rzęd. wied. mod., 35 zł. 2. rzęd. wied. mod. 50 zł. Niklowy „Gre Roskopf" patent z łańcuszk. 9 zł. niklowy płaski zegarek słynnej marki „Enigma" 20 zł. Klarnet 8 klap. 32 zł. 10 klap. 40 zł. 1 brzytwa 6, 8 i 10 zł. Maszynki do włosów 8·50 i 10 zł. Diamenty do szkła 7, 10, 12 zł. Cennik ilustrowany zegarków i instrumentów muzycznych darmo i opłatnie. 909

Niejednej przyjemności trzeba sobie dziś odmawiać; ale na kupno radjowego odbiornika **„Detefon"** warto wyłożyć 39 złotych, bo **„Detefon"** daje możność słuchania głosów całego świata, a więc zapewnia niemało przyjemności i korzyści. **„Detefon"** można nabywać tylko w Urzędach pocztowych. Cały komplet ze słuchawkami, anteną etc. kosztuje tylko 39 zł. 1116 (-)

Płaszowska Fabryka Dachówek i Cegieł

Spółka Akcyjna

w Krakowie ul. Dunajewskiego 6.

tel. biura: 103-64 — tel. fabryki: 120-37

poleca:

Dachówkę: tłoczoną (marsylską), ciągnioną (felcówkę) i karpiówkę

Cegłę: maszynową, pustaki i kominowa (radjaly)

50 morgów pod Krakowem

stacja kolejowa, szkoła, lekarz, apteka, poczta w miejscu do sprzedania w drodze parcelacji lub w całości. — Wiadomość adw. Dr. Habuda Kraków Filipa 18. 51

NA ZIMĘ — PRAWIE DARMO!

Uwzględniając ostrą, zbliżająca się zimę i brak gotówki w ciężkim kryzysie, obniżyliśmy ceny do minimum i wysyłamy cały komplet dobrego, zimowego towaru tylko 10 Zł.: 1 swetr (pulower) ciepły męski lub damski, 1 koszula męska i 1 p. kalesonów trykotowych, zimowych lub 1 koszula damska i 1 p. majtek, 1 p. rękawiczek wełnianych, 1 para skarpetek zimowych i 1 szal wełniany. — **Wszystko** wysyłamy za 10 zł. za zaliczką pocztową po otrzymaniu listownego zamówienia.

Adresować: **„POLSKA POMOC" — Łódź,** skrzynka poczt. 549.

Uprzemysławiajmy nasze rolnictwo!!!

NAJWIĘKSZE W POLSCE, NAGRODZONE NAJWYŻSZEMI NAGRODAMI

SZKOŁKI „LEMSZCZYZNA — SZCZEKARKÓW"

polecają

w najpiękniejszych doborowych okazach **drzewka owocowe, róże, bzy oraz inne drzewka i krzewy.**

Główne biuro sprzedaży: WARSZAWA, ul. Boduena 2. Tel. 219-89.

Ceny niskie. — Dogodne warunki nabycia. — Cenniki wysyła się na żądanie.

Czy choroby płucne są uleczalne?

Przy astmie, katarze szczytów płuc, chronicznym kaszlu, flegmie, długotrwałem zachrypnięciu winien czytać każdy broszurkę pod powyższym tytułem. Autor p. DR GUIMANN, b. naczelny lekarz Finsenowskiego zakładu kuracyjnego, wskazuje w sposób zupełnie dostępny drogi naturalne do usunięcia tych ciężkich cierpień. Każdy cierpiący otrzymuje takową na żądanie darmo i bez opłaty porto. Należy napisać pocztówkę (ofrankowaną 35 gr.) z podaniem dokładnego adresu do **PUHLMANN & Co, BERLIN 785, Müggelstrasse 25-25 a.** 40 (-)

CENNIK OGŁOSZEŃ

Strona ogłoszeń dzieli się na 4 szpalty. — Strona tekstu dzieli się na 3 szpalty.

Ogłoszenia na 1 stronie za 1 mm 1-szpaltowy	1 zł	Drobne ogłoszenia za słowo 25 groszy, najmniej	3 zł	Cała strona 4-szpaltowa po tekście	450 zł
Zwykłe ogłoszenia na stronie 4-szpaltowej za 1 wiersz mm.	20 gr	Cała strona 3-szpaltowa w tekście	900 zł	Układ tabelaryczny, cyfrowy, kolorowy i na ostatniej stronie 50% drożej.	
W tekście na stronie 3-szpaltowej za 1 wiersz mm.	80 gr	Cała strona tytułowa	1000 zł		

Ogłoszenia tylko za gotówkę. — Za terminowy druk administracja nie odpowiada — Ceny powyższe obowiązują od dnia ogłoszenia — Od ogłoszeń długoterminowych i biurom ogłoszeń rabat stosownie do umowy. — Ogłoszenia zagraniczne 100% drożej.

Wychodzi we wtorek z datą niedzieli.

Wydawca: Za Lud. Tow. Wydawnicze Stanisław Marcinkowski. Odpow. red.: Antoni Woźniak. Druk. „Głosu Narodu", Kraków, zarz. R. Ferek.